ГИМНАЗИЛАЦ

лист ученика Ваљевске гимназије

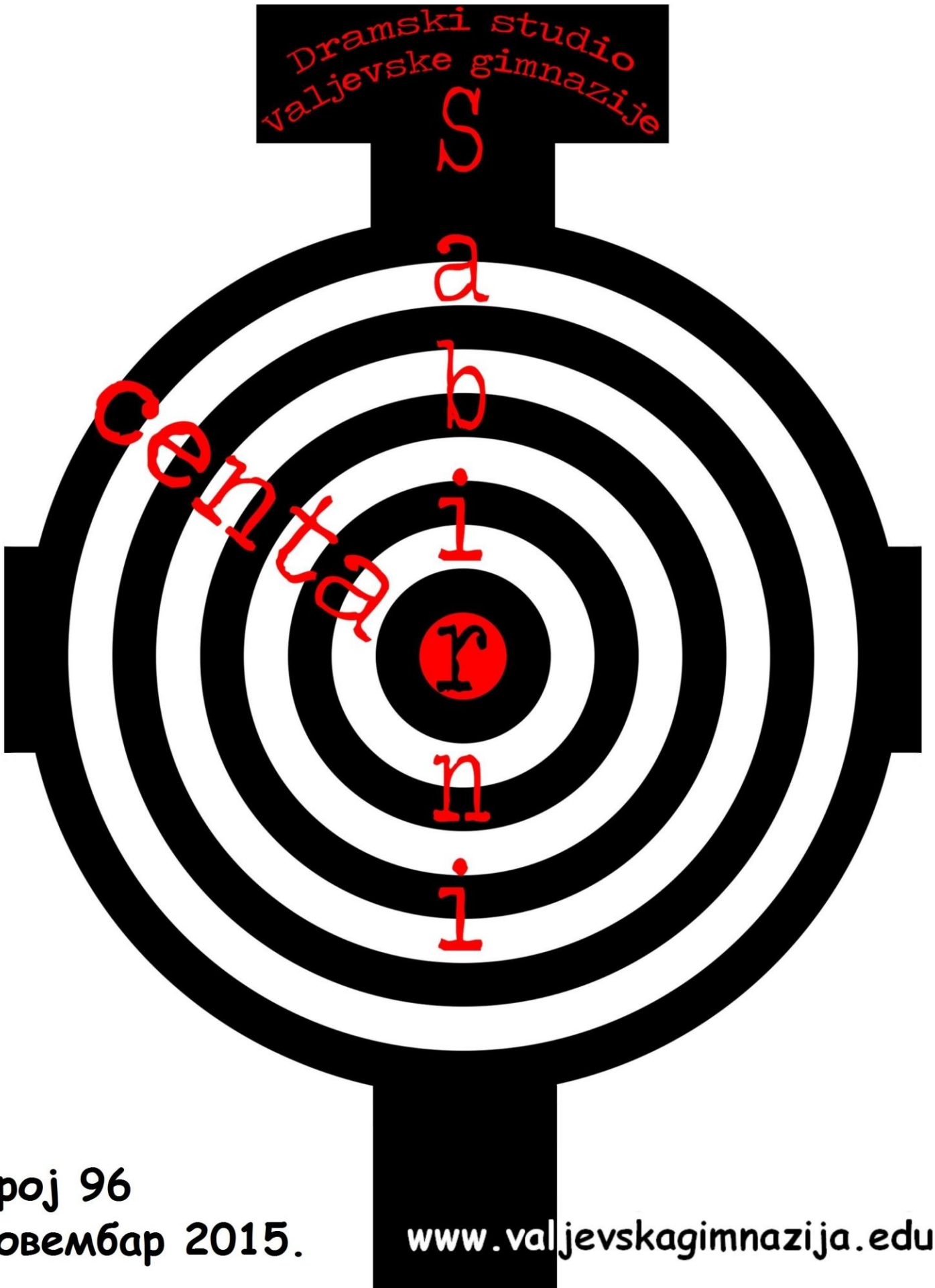

број 96
новембар 2015.

www.valjevskagimnazija.edu.rs

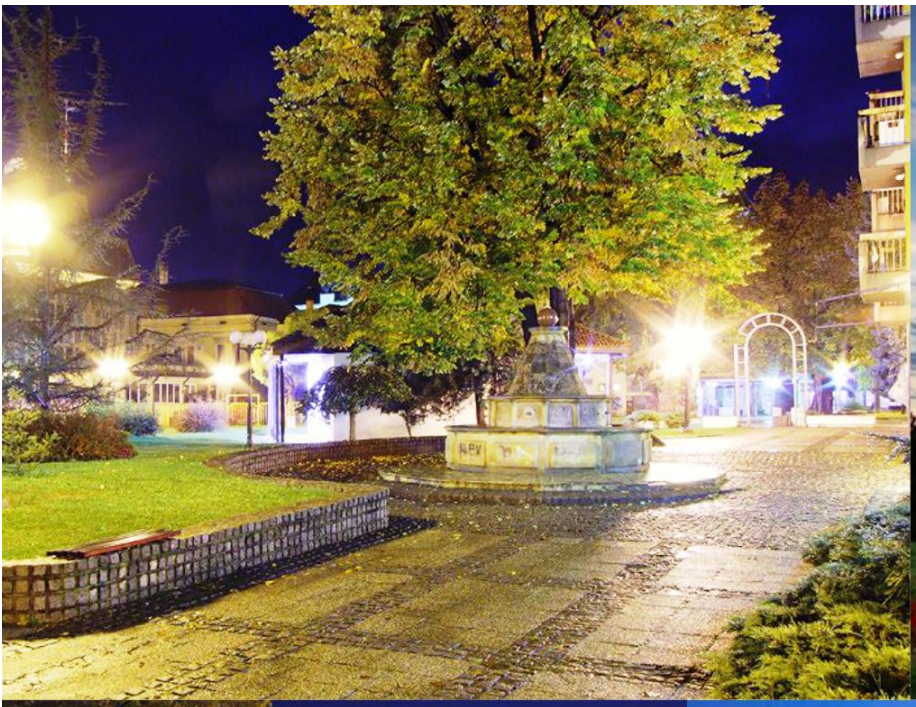

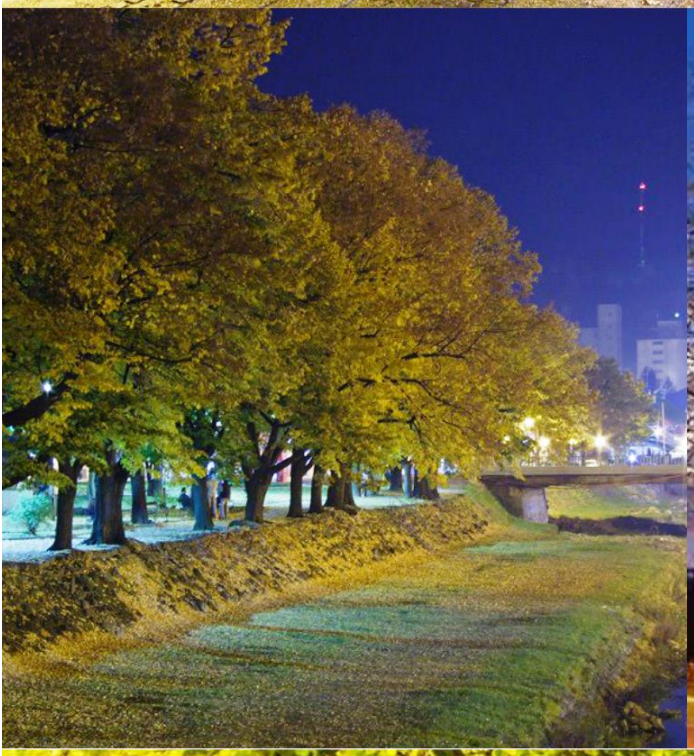

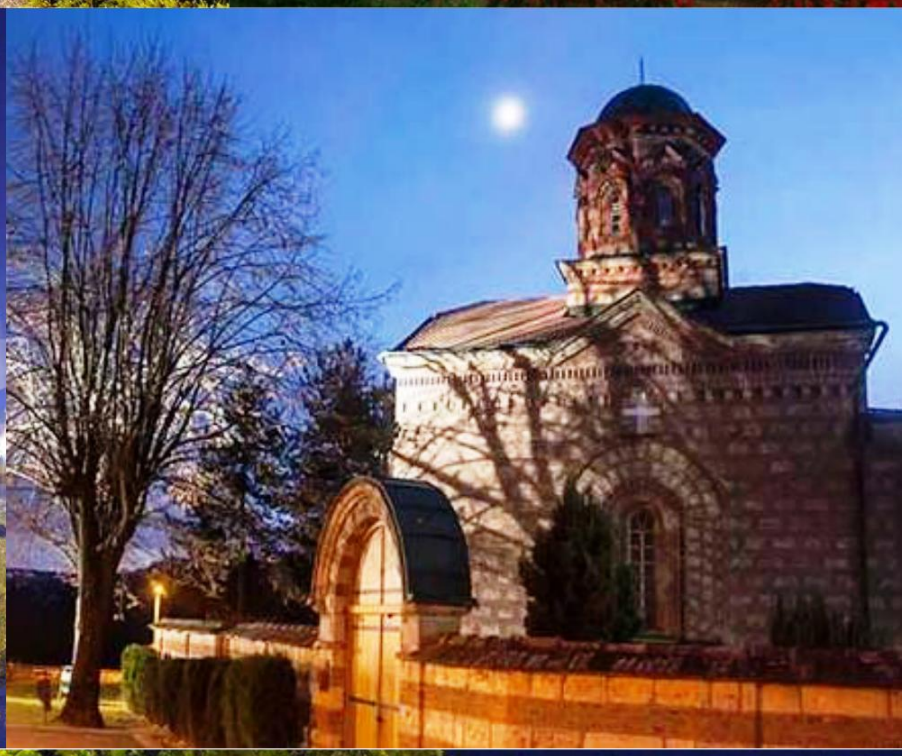

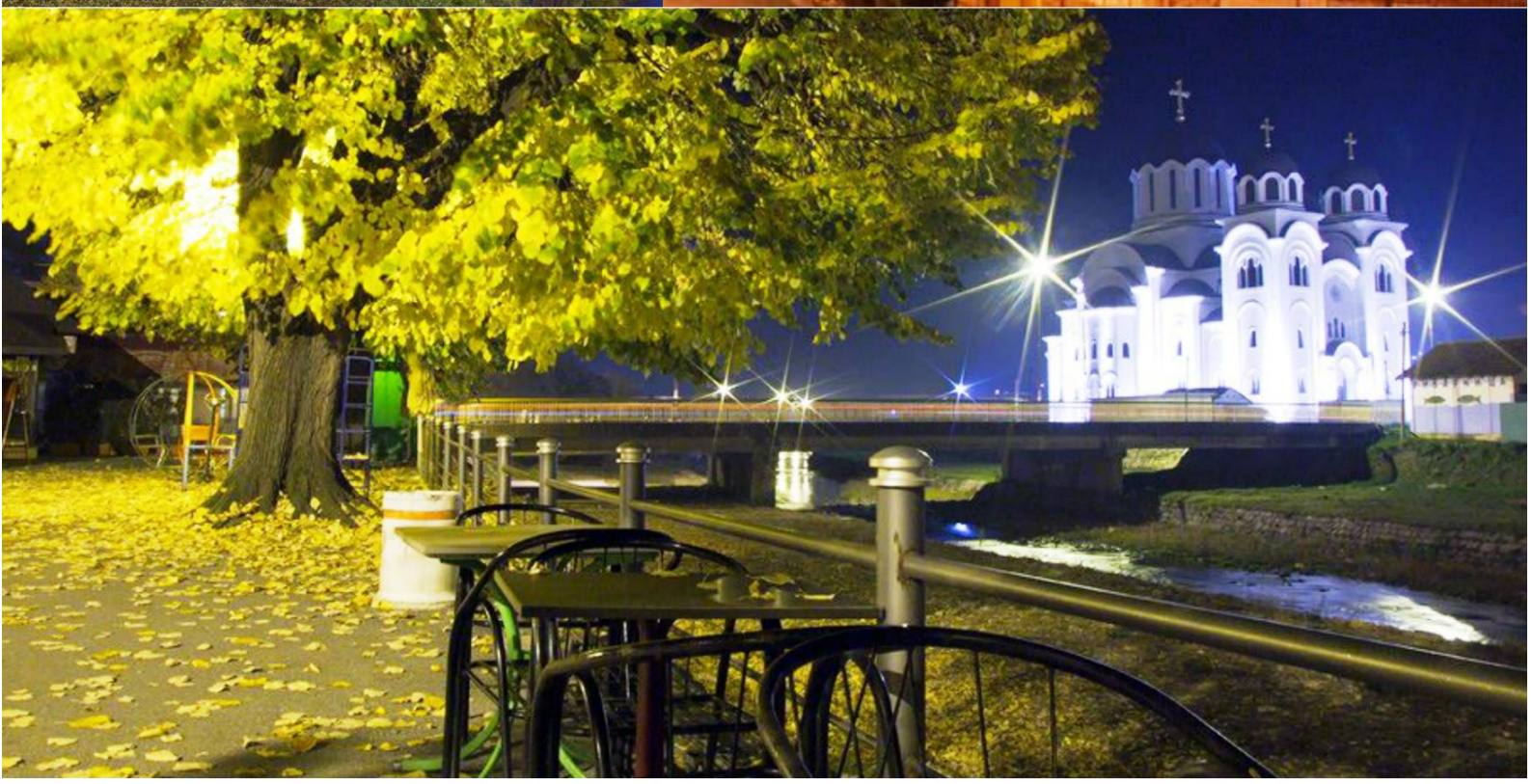

„Читајући добре писце, дешавају се пред нама чуда“, рекао је Иво Андрић, а како је и ова школска година, година обележавања бројних књижевних јубилеја, ваљало би подсетити се и оних чудесних, оних чије су мисли још чудесније.

- Јован Стерија Поповић (1806–1856), двеста десет година од рођења и сто шездесет година од смрти овог великана српске културе и књижевности, пре свега драме и комедиографије.

„О, читатељи, чувајте наслов од гдикојих књига, без њих јер нећете знат књиге о чему су те.“

„Многе се књиге украшавају споља именом „цвеће“, ал изнутра шта је? Коприва, коров и штир.“

„Све ти знаш шта Руси, шта дворови мисле, само што сам мислиш, тешко ти бива знати.“

- Петар Кочић (1876–1916), сто четрдесет година од рођења и сто година од смрти овог значајног књижевника.

„Буди радан и вриједан члан Отаџбине, једном ријечју, буди оно што треба да будеш: частан човјек.“

- Борисав Станковић (1876–1927), сто четрдесет година од рођења овог српског класика.

„И баш у том упињању да се од свих издвоје изгледа да су налазили сву драж свога живота.“

„Свако мора да има упаљен фењер у глави, да му светли и дању и ноћу. Јер ко не светли изнутра, тај не живи. Фењер помаже да боље видимо лица, предмете, шта се догађа. Он помаже да одаберемо, нанижемо и сваку ситницу повежемо у слику, у плетиво; да у једном животу откријемо сто других.“

- Вилијам Шекспир (1564–1616), четиристо година од смрти чувеног светског класика.

„Ко воли, тих је. Одзвања само празна посуда.“

„Будала мисли да је мудар, док мудар човек зна да је будала.“

„Кад имаш све, не видиш ништа. Прогледаш тек када немаш ништа.“

„Уздисати над прошлим јадом најсигурнији је начин да се привуче нови.“

„Вера у радост иста је као и сама радост.“

Између два Гимназијалца

У жељи да стекнемо нова знања, стварамо нова искуства, као и сваке године, нисмо дозволили да нас распуст у томе омете. Потрудили смо се да ускладимо лепо и корисно и тако одлучили да лето проведемо нижући нове успехе.

Како отпочети боље него победом. Ученица Милица Николић победила је на такмичењу *И ја сам историчар*, које је организовано поводом обележавања стогодишњице *Ваљевске болнице*.

Добар глас далеко се чује! Заиста, професор математике Вељко Ћировић одржао је предавање на стручном скупу у Бриселу као представник *Подружнице математичара Ваљево.*

Успешну традицију Драмског студија на немачком језику оправдала су учешћа на фестивалу у Осијеку, као и на фестивалу у Немачкој, где су наши ученици представу изводили на немачком језику.

Бити сам је у реду, у друштву је боље је мото којим су се представиле Андријана Чарапић и Андријана Ковачевић IV_5 на конференцији која је одржана у јуну 2015. године, пловећи Дунавом од Београда до Будимпеште.

Са поносом можемо рећи да су наши дугогодишњи пријатељи из Гимназије Јурија Веге из Идрије великодушно дочекали и улепшали нам боравак у Словенији. Надамо се наставку сарадње!

Дела говоре више од речи и то је оно што остаје иза свих нас. Не смемо заборавити знамените људе који су изникли у клупама Ваљевске гимназије. Већ је постало традиција окупљање песника у част Десанке Максимовић, у ком су учествовале ове године Маријана Урошевић и Ђурђина Марић.

Др Снежана Бојовић одржала је трибину о Сими Лозанићу за све младе хемичаре, који су са великим интересовањем пропратили предавање.

У оквиру *Љубиних дана,* ученици Ваљевске гимназије Никола Тмушић, Филип Тимотић, Андријана Ковачевић, Јелена Лончар и Анђела Тешић читали су неке од добро упамћених одломака.

Почетак школске године обрадовао је матуранте који су отпутовали на екскурзију у Италију, а трећаци су с нестрпљењем очекивали одлазак у древну Грчку. И једни и други су били задовољни путовањем на ком су имали прилику да упознају споменике културе чувених цивилизација.

Поучени лепим искуством, наставили смо са путовањима. Овај пут смо посетили *60. Међународни сајам књига,* на ком је наш Драмски студио веома запажено извео представу *Судити Нушићу.*

Најрадосније вести остављамо за крај како бисмо мотивисали ученике да наставе са залагањима да отварају нова врата науке и тиме прошире своја знања, а све нас учине поноснима што смо део Ваљевске гимназије. Наши ученици су освојили бројна одличја на такмичењу из математике, одржаном у Бугарској: Михаило Тимотић – прво место, Јован Марковић и Нина Матић – друго место, Лазар Станковић – четврто место, Марија Огњеновић – пето место, и Анђела Мишковић – шесто место. Али, нису нас само математичари обрадовали наградама. У Матичној библиотеци 19. новембра додељене су награде најуспешнијим учесницима *Шестог ваљевског средњошколског конкурса* који је расписао часопис за књижевност, уметност и културу *Акт*. Равноправне награде у виду *Повеље* и књига уручене су Луки Николићу IV_3 и Милици Пантелић I_5. На *Дванаестом конкурсу за кратку причу* трећа награда припала је мр Јованки Божић, професору социологије.

Честитамо свима и желимо успешну школску годину!

Милица Обрадиновић IV_3 и Андреа Лескур II_2

Живот окренут уметности

Душан Ковачевић је драматург и сценариста, „живи класик“. Академију за позориште, филм, радио и телевизију студирао је у Београду. Дипломирао је на одсеку драматургије 1973. године. Изабран је 2009. године за редовног члана *Српске академије наука и уметности*. Аутор је двадесет позоришних комада. Свима су добро познати *Маратонци трче почасни круг*, *Радован III*, *Ко то тамо пева*, *Свети Георгије убива аждаху*, *Балкански шпијун*... Многа његова дела су екранизована. Драмски студио Ваљевске гимназије за Дан школе припрема представу *Сабирни центар*, по тексту Душана Ковачевића.

Свечана сала Ваљевске гимназије 29. септембра 2015. год. била је премала да би сви заинтересовани могли да чују Душана Ковачевића. Ни најстарији посетиоци културних програма не памте да је више људи било у свечаној сали, а велики број ученика и грађана стајао је испред сале. Поздравно писмо др Војислава Андрића, директора Ваљевске гимназије, који је био одсутан због екскурзије ученика трећег разреда, прочитала је професорка Вера Ваш.

Занимљив разговор са писцем потврђује његов став да постоје неки путеви за које човек није сигуран и не може баш да их планира, него се десе. За школски лист издвајамо:

„У свет позоришта ушао сам ничим изазван“, истиче Душан Ковачевић на почетку разговора. „Хтео сам да упишем Филозофски факултет, историју уметности, али, отишао сам са једним другом и на Академију и ту представио свој рад који сам писао раније. Неочекивано сам ушао у ужи избор. Један професор ме је упитао, ако будем примљен, хоћу ли одбацити идеју да будем сликар. Након седам дана постао сам студент Академије.“ Кроз разговор наставља: „Када би ми неко раније рекао да изаберем десет професија којим бих се бавио у животу, никада ту не бих сврстао писање.“

О својим делима Душан Ковачевић каже: „Од првог комада, *Маратонаца*, имао сам прилику кроз разне критике да прочитам и оно што је тачно и оно што је нетачно, чак се дешавало да ми кажу шта треба да пишем.“ На питање пише ли нови комад, одговара потврдно и истиче да је то прича о нашим вечитим миграцијама, нашем нестајању.

„Човек мора да размишља дугорочно, ако мисли о земљи и народу.“ Не устручава се да своје мишљење о тренутној ситуацији у нашој земљи изнесе јавно: „Све што радимо, нестаће ако не буде било младих. Српски се полако повлачи, млади све више користе речи високе технологије, губи се и ћирилица. Ако се те везе изгубе са новим генерацијама, онда ћемо ми сигурно нестати.“ Када пише, труди се да све буде у жару комедије и смеха. Како каже, зна да је смех поуздани лек. „Сваки пут кад се насмејете, вама је добро. Људе делим на оне који носе осмех на лицу и оне који су стално мрзовољни.“

„Писање је моја професија. Могу рећи да сам у животу учинио више него што сам очекивао и мање него што сам могао“, подвлачи Душан Ковачевић за крај. Остали смо у уверењу да ће Душан Ковачевић написати теорију ненаписаног, јер баш она недостаје многим ствараоцима.

Андријана Ковачевић, Теодора Радовић и Александар Степановић IV$_5$

Поздрав из Њујорка

Никола Нешковић је бивши ученик Ваљевске гимназије, генерација 1998–2003. После завршене гимназије студирао је маркетинг у Београду и дипломирао 2007. године. Тренутно живи и ради у Њујорку и био је веома расположен да подели са нама своја искуства живота у Америци.

Да ли је за Вас одлазак у иностранство био циљ сам по себи или нешто што се десило на путу ка неком другом циљу?

Одлазак из Србије је био повезан са ситуацијом у земљи, нисам био задовољан послом, а притом имао сам велику жељу да живим у Америци.

Која знања стечена у Србији су Вам била од помоћи током сналажења у иностранству?

Добро процењивање људи, и то што сам друштвен.

Које су највеће културолошке разлике које сте морали да премостите?

Културолошке разлике су овде другачије од државе до државе, на пример у Тексасу су људи конзервативнији, жене се и удају до 25. године. Док са друге стране имамо Њујорк, где се цео свет сјатио и онда је град сам по себи формирао мешану културу. Људи су либерални и пошто је град веома брз, људи знају да буду мало нервозни, а ја сам познат као лако прилагодљива особа, тако да нисам имао неких проблема.

Који Вам је обичај народа земље у коју сте отишли нарочито занимљив?

Оно што је мене изненадило овде је то да људи су у стању да чекају у реду баш дуго и то за неке баналне ствари, док ја, ако видим да има више од троје испред мене, мењам продавницу. Американци доста воле да се друже са странцима, тако ваљда уче географију. И да, Амери једу палачинке са сланином.

Коју анегдоту из гимназијских дана радо препричавате?

Као прво, ја сам поштено студирао гимназију свих пет година, тако да је сваки дан било неких анегдота, од турнира у кошарци до последњег школског часа. И да, ми смо се истовремено школовали и у кафани *Обница*. Једном смо ту налетели на пријатеља професора физике, па је он питао нашег професора да не морамо да идемо на час јер смо остали на ваннаставној активности.

Поздрав, љуби вас Мишић

Гимназијалци по белом свету

Вероватно знате да се и у далеким земљама, попут Кине, задеси понеки Србин... Али да ли сте знали да међу њима има и некадашњих ученика Ваљевске гимназије? Међу њима су и Ирена Спасојевић, која је после

Ваљевске гимназије завршила енглески језик и књижевност, док је Ранка Рабреновић завршила кинески језик и књижевност. Ирена је на привременом раду у Кини као професор енглеског језика од 2012. године, а Ранка ради као преводилац у Пекингу. Оне су говориле о свом одласку тамо, обичајима у Кини, културолошким разликама...

Да ли је за вас одлазак у иностранство био циљ сам по себи или нешто што се, једноставно, десило на путу ка неком другом циљу?

Ирена: Живот у некој другој земљи ми је одувек била занимљива идеја, али пресељење у Кину десило се непланирано. Пошто је мој тадашњи партнер добио посао у Пекингу, решила сам да кренем за њим на годину дана. Али тај период се одужио и, ево, већ скоро пет година живим у Кини.

Ранка: С обзиром на то да сам завршила кинески језик и књижевност, одлазак у Кину је био циљ сам по себи. Неопходно је искусити средину језика који изучавате. Али, даљи останак у Кини је, сада слободно могу рећи, нешто што се десило на путу ка неком другом циљу.

Која знања стечена у Србији су вам била од помоћи током сналажења у Кини?

Ирена: Морам признати да смо ми као народ прилично храбри и сналажљиви. Пекинг је огроман град и неспособност комуникације и културолошке разлике могу да изазову много проблема и стреса. Иако и даље не говорим језик, не рачунајући основне изразе, успела сам да сама научим како да се снађем.

Ранка: Упорност, истрајност, жеља за учењем нових ствари. А, бога ми, и математика.

Које су највеће културолошке разлике које сте морали да премостите?

Ирена: Логика и *losing face*, оно што ми називамо *брукање* или *губљење образа*, али на потпуно другачији начин него код нас. У почетку је тешко и прихватити да ће вам просечан Кинез радије удовољити комплиментом, уместо да ризикује да вас увреди истином. Рецимо, какав год да вам је мандарински и ма како бедан био, они ће вам рећи да је одличан. Можда добијете и мали аплауз.

Ранка: Сечење меса дрвеним штапићима током оброка; јавни тоалети које користи читава улица (кинески: hutong) као своје купатило, заједничко; шетање по улици у пиџамама и притом све то као да је најнормалнија ствар на свету. Кинези су једна врло спонтана, а традиционална нација.

Који обичај кинеског народа вам је нарочито занимљив?

Ирена: Традиционална чајна церемонија је прелепа. На дрвени послужавник се стављају шољице и чајник заједно са чајним љубимцима направљеним од глине. Површина им је монохроматска, па како се често преливају чајем и чисте четкицом, а не перу се никаквим средствима, временом упијају арому чаја и добијају сјај. Могу се наћи у различитим облицима и величинама. Праве се по угледу на животиње из кинеског хороскопа или митска створења и доносе срећу, богатство или благостање.

Ранка: Кинези имају обичај да на свој рођендан једу нудле (кинеска паста) јер верују да ће на тај начин имати дуг живот, баш као што су и те нудле дугачке. Такође, за време прославе своје нове године (сваке године Кинеска нова година пада различитог датума, у складу са њиховим старим календаром), свака кућа у Кини мора пуцати петардама и палити ватромет испред својих врата, куће, у улици, јер верују да на тај начин терају од себе све лоше ствари које су се десиле у старој години.

Коју анегдоту из гимназијских дана радо препричавате?

Ирена: Сећам се бисера једног ученика када га је професорка питала шта је јарам, а ученик: „Јарам је... То је нека... рупа.“ А професорка се пренераженo чешкала по врату и рекла: „ Дете, каква рупа !? Јарам, не јарак!“

Ранка: Најслађе ми је било када је једна наша школска другарица на часу географије на мапи тражила Лондон у Африци.

Александра Радојковић IV$_7$

Гимназијалци у Словенији

Наша школа је, почетком октобра ове године, имала јединствену прилику да први пут учествује у међународној размени ученика. Реч је о размени ученика Ваљевске гимназије и ученика Гимназије Јурија Веге из Идрије, малог града смештеног у западном делу Словеније. Наиме, за један овако леп пројекат свакако би се требало захвалити директорима школа који и јесу у највећој мери заслужни за реализацију размене. До сарадње је дошло крајем протекле школске године, када је директор поменуте словеначке гимназије путовао земљама бивше СФРЈ и, пролазећи кроз Ваљево, посетио нашу школу. Мало је рећи да је био фасциниран најпре изгледом школе а затим и њеном богатом историјом и бројем ученика који је тренутно похађају, па је стога одмах понудио сарадњу. Директор наше школе са задовољством је прихватио овај срдачан позив на сарадњу и неколико месеци касније склопљен је договор о размени ученика другог разреда.

Било је планирано да најпре наши ученици бораве у Словенији у периоду од 5. до 10. октобра у словеначким породицама, а да деца из Словеније бораве овде крајем априла наредне године. Шеснаест гимназијалаца из Ваљева у пратњи Драгана Ђурђевића, професора физичког васпитања, и Катарине Вићентијевић, професорке енглеског језика, кренуло је 5. октобра рано ујутру на пут. Пут је био дуг и напоран, али баш никоме није тешко пао због превелике радости и узбуђења које смо осећали.

Прво јутро у Словенији донело је много новина у наше животе. Почев од доручка па до доласка у школу сусрели смо се са много различитости у односу на нашу дневну рутину. Школа је на први поглед подсећала на замак, како по месту где се налазила тако и по величини и изгледу. Унутра нас је сачекао призор који је још више очаравао: огроман ходник препун модерно опремљених учионица и кабинета, степенице које су водиле до медијатеке, у којој смо први дан највише и боравили, наставничка канцеларија која се налазила у стакленом излогу и, веровали или не, ученици у папучама који су нас радознало гледали. Разгледање је прекинуо позив професорке за одлазак у медијатеку где је требало да Словенци, Италијани (који су и раније учествовали у размени са Словенцима) и ми прикажемо претходно припремљену презентацију о својој земљи, граду и, наравно, школи, након чега смо имали ручак у школској кантини и час словеначког после ручка.

Час словеначког за Србе и Италијане био је одвојен, а разлог је чињеница да наш језик има више сличности са словеначким од италијанског, па је стога нама доста лакше да неке његове основе савладамо. Час је држало четворо веома интересантних и љубазних ученика Гимназије у Идрији, који су нас научили да се представимо, споразумемо, али и да певамо на словеначком. По завршетку часа, отишли смо у рудник живе по имену *Антонијев ров*, по којем је Идрија нашироко позната. Тамо смо од водича добили мноштво информација које су везане са самим процесом ископавања живе и захваљујући визуелним и звучним ефектима стекли представу како то заправо изгледа. За многе од нас, ако не и све, то је био први пут да смо ушли у

рударско окно, тако да ово искуство заиста сматрам интересантним и драгоценим.

Други дан боравка у овој прелепој балканској земљи био је резервисан за посету словеначке престонице, Љубљане, затим Бледа, језера и замка. Мада је киша тог дана непрекидно падала, није јој пошло за руком да поквари изглед предивних улица Љубљане којима смо заједно са својим домаћинима шетали. Поглед са замка Бледа такође је био очаравајућ и на све нас је оставио веома снажан утисак. Он је обухватао језеро Блед, прозирно и бескрајно чисто, чији су делови стидљиво извиривали иза облака густе магле која се спуштала са планина. Наравно, ако посетите Блед, никако не смете отићи а да не пробате кремшниту у једном од оближњих ресторана. То је у Словенији веома популаран слаткиш који је и нама познат, али под другим називом — кремпита. Наравно, нисмо пропустили прилику да уживамо у том слаткишу.

Наредног дана правили смо онлајн магазин и имали спортске активности у сали за физичко. Приликом прављења онлајн магазина, ученици су се делили у групе у зависности од теме чланка који су обрађивали. Теме су, углавном, биле у вези са сличностима и разликама које смо током боравка у словеначкој породици уочили између начина живота, исхране и навика наша два народа. Турнир у одбојци био је главна спортска активност у прелепој и пространој сали за физичко. Италијани, Словенци и ми делили смо се у тимове, па затим играли турнир једни против других. Тимска активност попут ове, подстакла нас је да се још више зближимо, успоставимо бољу комуникацију и уживамо у дружењу. По завршетку школе, ишли смо у обилазак Шкоцјанских јама, једну од најлепших јама у читавој Словенији. Кроз њих смо дуго пешачили уживајући у природним лепотама које су нас окруживале и слушајући реч водича. У четвртак увече имали смо журку коју су организовали наши домаћини за све ученике са размене. Вишесатна музика, весела атмосфера и забава још је једна у низу лепих успомена које смо са собом понели назад у Ваљево.

Почетак последњег дана боравка у Идрији био је намењен посети Школи прављења чипке. Овај занат је у Словенији јако цењен, има веома дугу историју и представља део идријске традиције. Из тог разлога, нема онога ко је ову школу посетио, а да није пожелео да добије шансу да занат савлада. Ми смо своју добро искористили и током једночасовне радионице направили разнобојне наруквице од чипке. Последње сате боравка у гимназији једна група ученика провела је у хемијској лабораторији, а друга у кабинету физике. Ученици, који су се определили за хемију, били су задужени за прављење сапуна, а ученици који су наклоњенији физици спроводили су физички експеримент са светлошћу.

Петак поподне, време непосредно пред повратак у Ваљево, сви ученици су провели са породицама код којих су боравили протеклих пет дана. Свака породица је имала задатак да свог госта одведе на неко лепо место, које је за ову земљу препознатљиво. Већина се одлучила за приморски град изванредне лепоте, Пиран, где су ученици уживали у отменом изгледу градског трга, обале и камених улица, од којих је Пиран саткан, паметно користећи последње заједничке тренутке.

Приближило се и време повратка. Ученици су на растанку осмишљавали планове свог наредног сусрета жељно га ишчекујући. Звук аутобуса који је возио ученике из Ваљева натраг у Србију изазвао је и понеку сузу како у нашим, тако и у очима наших домаћина. Петодневном уживању коначно је дошао крај, а ми смо се у Ваљево вратили препуни незаборавних доживљаја и са најмање једним новостеченим пријатељем.

Дуња Добрашиновић II$_5$

Доли Сити

У четвртак, 9. октобра 2015. године у Матичној библиотеци *Љубомир Ненадовић* представљен је роман *Доли Сити* израелске књижевнице Орли Кастел Блум. Чланови литерарне секције Ваљевске гимназије присуствовали су књижевној вечери и разговарали су са ауторком романа.

Књижевница Орли Кастел Блум рођена је 1960. године у Тел Авиву у породици египатских Јевреја. Студирала је на *Високој школи сценских уметности* у Рамат Гану. Живи у Тел Авиву и предаје креативно писање на Државном универзитету. Објавила је једанаест књига прозе и један роман за децу.

Роман *Доли Сити*, написан пре двадесет и пет година, према оцени израелских књижевних критичара изменио је профил хебрејске књижевности. Ушао је на листу УНЕСКА у категорији репрезентативних књижевних дела, а 2007. године номинован је за листу десет најзначајнијих романа од оснивања државе Израел. У средишту пажње је страх израелских мајки за безбедност своје деце и потреба да их заштите по сваку цену.

Оно што је пресудило да књижевница напише овај роман јесте био тренутак кад је њена ћерка отишла у војску. У Израелу су и девојке и момци обавезни да иду у војску припремајући се за разне животне околности које могу да их снађу пошто је ратно стање, нажалост, одавно постала свакодневна стварност. Књижевница, која је и сама била у војничком оделу, јако је бринула због онога што би њено дете могло да снађе. Кроз главну јунакињу Доли описала је ту исконску потребу свих мајки да на сваки начин своје дете заштити од свега лошег и опасног дајући му чак и хемотерапију превентивно у петој години живота, обављајући ситне хируршке интервенције у својој лабораторији да би се уверила да је дете потпуно здраво и спремно за живот. Страх и љубав коју осећа према свом детету не испољава на начин како то читалац очекује.

Роман је написан једноставним и необичним стилом, прожет снажним емоцијама, препун упечатљивих описа призора и детаља које чине овај роман још занимљивијим. *Доли Сити* неће ниједног читаоца оставити равнодушним. О томе су веома уверљиво сведочили учесници књижевне вечери.

У књижевној вечери су учествовали Зоран Хамовић, главни уредник Издавачке куће *Клио* која је ове године објавила роман *Доли Сити* у едицији Грал, Мухарем Баздуљ, рецензент књиге, писац и новинар. Душица Стојановић Чворић је превела роман са хебрејског и током вечери је помагала публици да оствари што бољи контакт са књижевницом. Вече је водила Виолета Милошевић, директорка Матичне библиотеке.

Ђурђина Марић IV_4

Награда на Сајму књига

У недељу 25. октобра 2015. године ученици и колектив Ваљевске гимназије посетили су у Београду *60. Међународни сајам књига*. Група је бројала 286 ученика и запослених, који су били распоређени у 6 аутобуса. На Сајму је представљено 488 излагача многих земаља. Почасни гост овогодишњег Сајма књига била је Русија. Присуство светских писаца је учинило посећеност већом у односу на прошлу годину.

У оквиру пратећег програма *60. Међународног сајма књига* први пут је организован *Фестивал стваралаштва младих аутора* на коме су представљена дела из ликовне, музичке, сценске и филмске уметности, а чији су стваоци млађи од 30 година. Драмски студио Ваљевске гимназије је, тим поводом, на Сајму извео своју представу *Судити Нушићу*. Жири, који је ове године бирао најуспешније учеснике, а који су чинили Братислав Петковић, драмски писац, позоришни редитељ, Момчило Антоновић, академски сликар и Бора Дугић, музичар, за успешан наступ наградио је дипломама 8 учесника међу којима је и наша представа. Представу су погледали многи посетиоци Сајма, као и ученици наше школе. Глумачка екипа је након представе добила веома позитивне критике и велику подршку, тако да ова награда не представља никакво изненађење већ само подстрек у будућем раду.

Након времена проведеног на Сајму, у поподневним часовима, група ученика и професора Ваљевске гимназије упутила се ка центру Београда. Ту су имали времена да се прошетају и окрепе, а затим су присуствовали позоришним представама. Једна група ученика отишла је у *Југословенско драмско позориште*, где су имали прилику да гледају Нушићеву представу *Тако је морало бити*, док је друга група ученика посетила *Народно позориште*, где је одиграна представа *Народни посланик*, такође Бранислава Нушића. Ученици и колектив су били врло задовољни овим Нушићевим комадима, имајући у виду да је Нушићево стваралаштво увек актуелно.

Ања Симунић и Кристина Милошевић II$_5$

Десети Абро фест

У нашем граду у продукцији Градског позоришта *Абрашевић* одржан је 10. *Абро фест*. За публику, која је подржала ову манифестацију, одиграна су три нова театарска остварења.

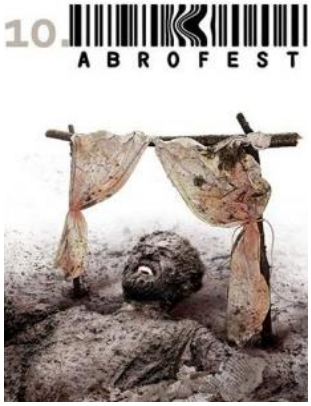

Фестивал је започео 23. септембра извођењем комедије *Љубинко и Десанка*, у режији Мирослава Трифуновића. Увек актуелна фарса Александра Поповића говори о времену у коме су људи сведени на аутсајдере, којима једино преостаје да измишљају туђе животе јер је њихов сопствени у рукама моћника. Глумци Катарина Корша и Стефан Трифуновић успели су да убеде и заинтересују публику да присуствује следећем позоришном комаду одржаном 26. септембра.

Страхиња Антонић је представом *Господин Фока* истакао причу о двоје усамљених људи који због својих унутрашњих ,,кочница" и сплета околности нису у стању да препознају срећу једно у другом. Задовољна публика је дугим аплаузом поздравила глумце: Радована Миљанића, Татјану Димитријевић и Ђорђа Стојковића.

Премијера представе одржане 28. септембра у режији Мирослава Трифуновића *Каролина Нојбер* спустила је завесу на овогодишњи *Абро фест*. Текст Небојше Ромчевића о девојци која је успела да реформише позориште и подигне га на виши ниво, брилијантно су нам пренели пре свих Маја Лукић, а потом Катарина Вићентијевић, Богдан Трифуновић, Бранко Антонић, Горанка Лучић Калембер, Угљеша Спасојевић и Божидар Милић.

Целокупни *Абро фест* одржан је на високом нивоу, а одигране представе доказале су да Ваљево заслужује професионално позориште.

Матеа Прокић, Јелена Митровић и Бојана Карадаревић II$_7$

Промоција младих мањинских војвођанских песника у Србији

У четвртак 5. новембра 2015. године у свечаној сали Ваљевске гимназије одржана је књижевна трибина са младим војвођанским песницима, чија је намера била да упознају наше ученике са својим књижевноуметничким опусом створаним на језику националних мањина, којима и сами припадају. Овом приликом су нам своја дела и себе представили **М**иклош Бенедек, **А**нита Ђипанова, **П**етер Анталович и, док је четврти члан групе, **А**нета Ломенова, била спречена да присуствује одржаној трибини. У склопу трибине приказиван је и деветнаестоминутни филм у коме су улоге имали сами песници и који носи назив *Поетско мапирање Војводине* ***М.А.П.А.***

Књижевна трибина је део пројекта *Промоција младих мањинских војвођанских песника у Србији* организованог од стране Центра за развој цивилног друштва. Пројекат су подржали Министарство културе и разне међународне институције. Домаћини младим песницима били су чланови литерарне секције, Клуба читалаца, географске секције Ваљевске гимназије и остали ученици ове школе који су били заинтересовани да чују излагање на ову тему. Посебну добродошлицу су песницима приредили талентовани рецитатори Ваљевске гимназије, Милица Ђурић IV_2 и Никола Тмушић IV_7 изговарајући познате стихове писаца Ане Атанасковић и Матије Бећковића. Разговор су усмеравале мр Снежана Илић, извршна директорка Центра за развој цивилног друштва, мр Милена Милисављевић, професорка Ваљевске гимназије, Ђурђина Марић IV_4, Маријана Урошевић IV_6 и остали представници литерарне секције и Клуба читалаца. Марија Стефановић IV_4 је својим изражајним читањем присутнима на трибини приближила стихове Петера Анталовича преведене на српски језик.

Након трибине, у жељи да се боље упознају са гостима из Војводине, ученици су им показали знаменитости нашег града, између осталих и *Галерију модерне уметности.*

Ђурђина Марић IV_4 и Маријана Урошевић IV_6

Међународна пловећа конференција на Дунаву

Међународна „пловећа“ конференција *Jugend im Wandel/Youth in Transition* је организована ове године трећи пут по реду. Организатори су Фондација *Агапедија*, Мрежна организација за децу Србије *МОДС*, Удружење *Бреза* уз подршку *GIZ* и *European Academy Berlin*. Конференција је одржана од 21. до 23. јуна 2015. године на броду *МС Делта Стар*, пловидбом Дунавом од Београда до Будимпеште.

Међу представницима Србије на овогодишњој конференцији учествовале су и ученице наше школе, Андријана Ковачевић и Андријана

Чарапић, које су и чланови организације Удружења грађана *„Креатива“*. На конференцији су учествовали представници Србије, Хрватске, Бугарске, Румуније, Украјине и Немачке. Конференција се дотиче разних тема, као што су рад са децом и младима, побољшање образовања, али и сагледавање проблема у регијама Дунава. Слоган овогодишње, треће по реду одржане међународне конференције, јесте *moving, meeting, making*, односно посете новим крајевима дунавске регије, упознавање нових људи, као и потрага за иновативним приступима у регији Дунава.

Кроз разговор, наше ученице истичу да је ово за њих било једно велико искуство, где су имале прилику да стекну нова знања, склопе нова познанства, пре свега са младима из Хрватске, али и да вежбају енглески у разговору са странцима на броду. Током другог дана боравка на броду одржана су предавања.

На преподневном предавању су се представиле државе, односно представници организација, а на послеподневном су старији и млађи чланови било подељени у посебне групе. Одрасли су расправљали на тему волонтеризма и партиципација, циљ је било налажење заједничког решења. Млади су имали радионицу *DramaWorkshop*, где су уз помоћ ментора учили кроз разне поучне игре. Наредног дана су и једни и други презентовали своје радове, а за крај је група младих презентовала свој рад кроз четири слике у виду немог филма. Наше ученице су са ове конференције понеле нова познанства, али и нова сазнања и искуства, а заједно са младима из Хрватске пренеле поруку „Alone is fine, but together is better“, односно „Бити сам је реду, али у заједници је много боље.“

Андријана Ковачевић и Андријана Чарапић IV_5

Ново лице школе

Радови на фасади Ваљевске гимназије, који се реализују у оквиру програма модернизације основних и средњих школа, завршени су током октобра. Крајем прошле године Министарство просвете расписало је тендер који финансира Европска инвестициона банка, а радови су почели већ у марту.

Летња пауза искоришћена је за реконструкцију учионица, опремање кабинета и изградњу рампе за инвалиде. Захваљујући Фондацији *Новак Ђоковић*, реновиран је и опремљен кабинет физике. Предузеће *Греда* је финансирало опремање кабинета за ученике седмог и осмог разреда обдарених за математику, а захваљујући Давиду Копривици, некадашњем ученику школе, *НИС* је преуредио кабинет информатике. Ваљевска гимназија је од *Телекома* добила донацију за набавку великог броја пројектора, који олакшавају рад у настави као и 15 рачунара који су осавременили кабинет информатике захваљујући фондацији *Гордана Лазаревић.*

Адриана Радовановић I_4

Промоција Сабраних дела Милована Глишића

У свечаној сали Ваљевске гимназије, 22. октобра, одржано је књижевно вече посвећено Милована Глишићу, творцу српске реалистичке приповетке.

„Проза Милована Глишића извире из неизбрисивог родослова који своје корене успоставља у срцу српског сељака заоденутог временом тајни и занесеног фантастиком. Он успоставља својеврстан говор са исконом, покушавајући да српско село просветли и учини га духовно јачим. То је завет писца који шири видике свега постојећег изнад тамних митских шума око човека и у њему. Оно што и сам напаћен народ заборави, писац везује у песнички рукопис, тка за будућа поколења невеселу историју свога народа и светачки га узноси да изнова траје.“ Овако је промоцију *Сабраних дела Милована Глишића* најавила професорка српског језика и књижевности Биљана Ерчић.

Након нешто више од пола века од последњег успелог покушаја, представљена су *Сабрана дела Милована Глишића*, која су приредили Издавачка кућа *Добробит* из Ваљева и Агенција *Негатив* из Београда, а чији је уредник Ненад Јеросимић. Поред *Сабраних дела Милована Глишића* која су дата по реду како су и настајала, књига је обогаћена и одломцима из књижевних критика, огледа, студија које су написали познати писци и књижевни критичари. У последњем делу налази се детаљна библиографија Милована Глишића.

Сабрана дела садрже и успомене Стане Глишић, пишчеве сестре, Радоја Домановића, Јанка Веселиновића, студије о његовом животу и делу Голуба Добрашиновића, Велибора Берка Савића, Драгољуба Зорића. Овај део обогаћен је и анегдотама, огласима, писмима, признаницама, сећањима, фотографијама и одломком из Глишићевог превода романа *Рат и мир*.

Недавно преминули професор Филолошког факултета, бивши гимназијалац, пријатељ наше школе, помагач и сарадник, Слободан Ж. Марковић, такође је писао о књижевном лику Милована Глишића. Једна од његових студија се нашла у предговору ових *Сабраних дела* и одломак су прочитали матуранти Ваљевске гимназије Милица Ђурић и Јован Петровић.

На овој књижевној вечери, о Глишићевом значају говорио је и проф. др Драгољуб Зорић. Његова докторска дисертација о раду и делу Милована Глишића штампана је у ваљевској штампарији *Милић Ракић* 1991. године Професор Учитељског факултета у Ужицу рекао је да је Милован Глишић превазилазио уске оквире места и времена у којем је живео и стварао. Нагласио да је Глишић био критичар србијанске стварности, добар познавалац српског језика, творац сеоске реалистичке приповетке и реалистичке комедије. Такође, споменуо је и то да је био незаобилазан за историју српске драматургије 19. века и да је био писац који је могао много више да да, али је нажалост рано „положио оружје“.

„Када не би био филозоф и знао цену ствари и вредност речи, он би могао горко да зажали што му је природа дала здравог разума и образа у доба вашарских реклама и у земљи где наметљиви и грлати отачаствени генији пробијају уши целом свету о својим заслугама, уверавају да земља постоји помоћу њих и ради њих, траже све и узимају све.“ Овако је о Милованy Глишићу говорио и главни књижевни арбитар тога времена, Јован Скерлић, чија се књижевна студија такође налази у предговору овог издања *Сабраних дела*.

Бивши гимназијалац и члан Драмског студија Ваљевске гимназије, а сада глумац *Југословенског драмског позоришта*, Небојша Миловановић, захваљујући свом глумачком умећу, на специфичан начин представио је одломак из приповетке *Брата Мата*.

Посебан део промоције био је када су чланови Драмског студија, ученици Марија Стефановић и Вукан Арсенијевић, приказали одломак из комедије *Два цванцика*.

На крају те вечери слика Милована Глишића, творца српске реалистичке приповетке, добила је заслужено место у Галерији знаменитих Ваљевске гимназије.

Настасија Димитријевић III_7

Наша Нушићева „Аутобиографија“ на Мајни

Труд да Нушићеву *Аутобиографију*, тачније делове на тему школа у давна времена заједно са професоркама немачког језика Катарином Мирковић и Иваном Веселиновић преведемо на немачки језик и истом се успешно представимо на неколико позоришних фестивала за младе, како код нас тако и у иностранству, био је крунисан учешћем на 6. Међународном фестивалу под називом *Bühnen Stürmer,* који је одржан у периоду од 17. до 24. септембра у Маинталу, градићу удаљеном само пар километара од Франкфурта.

Програм Фестивала обухватао је разноврсне радионице на немачком језику, чији је циљ био усавршавање техника глуме, понашања на позорници, комуникацију са публиком и друге савете кад је реч о драматизацији на страном језику. Ученици наше школе успешно су похађали пет различитих радионица

Извођење наше представе добило је све похвале, како за занимљив комад, тако и за сигуран наступ на немачком језику. Имали смо прилику да упознамо и разменимо своја „глумачка“ искуства и са другим ученицима, учесницима Фестивала који су дошли из разних градова Немачке, Русије и Белорусије, а ми смо били једина група — представник Србије. Слободно време смо користили за разгледање Франкфурта. За нас није било изненађење то што су домаћини претворили школу у неку врсту омладинског кампа, али морамо признати да је спавање у врећама била јединствена авантура и један од најбољих начина да се зближимо са децом из других држава. У једној од многобројних посета овој европској престоници имали смо прилику да уживамо у извођењу комада дуодраме професионалног немачког позоришта. Овај комад је оставио велики утисак на све учеснике овог Фестивала, и пружио прилику да дружећи се са глумцима добијемо одговоре на многобројна питања која смо им непрекидно постављали. Дани испуњени учењем, забавом, дружењем и глумом почињали су радионицама, а завршавали се представама. Једна од представа која је оставила најбољи утисак на чланове наше групе била је *Холокауст* коју су извели надарени Белоруси на свом матерњем језику одушевивши учеснике и присутне грађане, без обзира на то да ни реч нису разумели.

Немачки Драмски студио на прагу је припрема за нову представу којом ће се, надамо се, представити на будућим фестивалима.

Ана Грачанин III_7

Трећа генерација двојезичног одељења

Дугогодишњи план мојих родитеља да се бавим медицином прекинут је када су оцу почели да стижу пословни мејлови на немачком језику. У почетку их је преводио мој деда, али је убрзо признао да савремене начине комуникације не разуме. Није то жива реч, па мало рукама, мало мимиком и све буде јасно. И мама је у то време почела да ради неке стручне радове, па је морала да користи нешто литературе на енглеском. Све чешће ме је звала да јој нешто преведем. Искористила сам ову ситуацију и на кратком породичном састанку би усвојено да кренем у школу страних језика јер се ниједан посао не може замислити без познавања неког од њих. Срећа је моја да волим језике, па енглеском и француском, придодах и немачки језик. Већ у шестом разреду услишена је моја жеља да упишем филолошко одељење Ваљевске гимназије. Тиме је престала прича о математици, физици, хемији као главним предметима за које се треба борити.

Почетком осмог разреда долази до преокрета у посматрању будућности. У Ваљевској гимназији отворено је билингвално одељење, чију сам презентацију одслушала. „Баш за тебе, као поручено“, кратко је рекла мајка, када се распитала о детаљима. Двоумила сам се: „Како ћу, не знам баш толико добро језике да бих слушала предмете на њима.“ „Полако, у школу се не иде зато што знаш, него да научиш“, мајка закључи разговор овим филозофским ставом. И моје професорке језика подржаше ову одлуку. Сада сам ту, у I_5. Ово је моја прича, а има је свако у овом одељењу од нас двадесет двоје. Тек смо трећа генерација. Били смо уплашени на почетку, без разлога. Са тачном мером улазимо у ово што се зове двојезична настава. Жао ми је свих оних који су одустали из страха да неће разумети предмете на страном језику.

У првој години слушамо двојезичну наставу из физике, информатике и математике. Нови термини се уводе постепено. Предност оваквог система образовања је што уз диплому о завршеној гимназији, бесплатно добијамо и сертификат о знању страног језика. Некоме ће ова диплома омогућити даље школовање у иностранству, на неком од европских факултета. Активним и вредним ученицима се отвара могућност путовања и усавршавања језика у Француској или Немачкој путем размене ђака. Свако се нада да ће баш он бити одабран. Зато се у нашем одељењу осећа позитивна такмичарска атмосфера.

Ипак, није лако поново бити најмлађи у школи, изнова у борбу: за оцене, за успех, за знање, за статус, за друштво... Говоре нам да нисмо деца, да се средња школа разликује од основне, да је овде одговорност већа, да се ради више, озбиљније. Некада се запитамо, да ли смо спремни. Вероватно ће неко попустити, неко неће издржати притисак, неко ће се заљубити, некоме ће недостајати концентрација. Или ће надвладати жеља за новим сазнањима, па се оцене неће смањити, јавити се нове симпатије, осмеси засијати. Мислим да ћемо провести четири незаборавне године у овој средњој школи, као и оне које су остале иза нас. Надамо се да ће и ови професори бити добри људи као и они од којих смо се растали.

Магдалена Матић I_5

Мали специјалци нису више тако мали

Верујем да су сви чули за нас. Прва генерација специјалаца који су у Ваљевској гимназији уписали седми разред. Није вам познато? Биће.

Као што сте навикли, наше одељење је историјско за ову школу. Тако смо, до скоро, имали највећи број ђака откад специјализовано одељење постоји. Нас дванаест старих и девет нових, с тим што имамо и ученика који је

понављао. Али то није потрајало, јер се један ученик пребацио на природно--математички смер (мада и даље важимо за једно од највећих одељења наше „врсте“).

Увек нас питају да ли ми имамо неке предности у односу на нове ђаке, јер смо имали повећан број часова математике, физике и информатике. С једне стране имамо, а опет и немамо. И упркос томе што нам се доста професора променило, пар њих је остало и ми смо се већ прилагодили на њихов начин рада, а и већ смо превазишли такозвани „први гимназијски шок“. Што се знања тиче, не мислим да је баш код свих та разлика приметна, зависи од појединаца.

Можда неко сматра да је предност и то што нас дванаесторо већ две године учимо заједно и навикнути смо једни на друге. Неким људима тешко падне промена окружења, али сматрам да смо ми, староседеоци, лепо прихватили „свежу крв“ и да ће им са нама бити добро.

Што се тиче мана, сматрам да, донекле, јесте проблем што смо напустили своје старе школе још раније, али нико нас није терао, био је то наш избор, иако у почетку није било лако бити групица од двадесетак људи са старијим гимназијалцима, без своје генерације.

Секундарна мана је можда то што је одмах од почетка било далеко теже од обичне основне школе и нису сви били припремљени за то, али временом смо стекли рутину, и сада нам је лакше, па се ово може сматрати и као мала предност. Наравно, нови ученици ће тек морати да пролазе кроз све ово.

Очекивања су и даље велика, то се бар не мења. Сви се надамо успесима на такмичењима и даљој доброј припреми за факултет. Рано је да се о томе полемише, јер тек смо на почетку баладе, али мислим да је светла будућност пред нама.

Кристина Рајковић I_1

Трећа генерација седмака у Ваљевској гимназији

Гимназија! Одувек сам желео да будем део ове школе. Окупили смо се у овом одељењу, на овом смеру, вођени одређеним жељама, циљевима и очекивањима. Очекујем много, можда и превише. Другови и ја имамо толико планова и циљева које желимо да остваримо и зато мислим да смо изабрали прави пут.

Од ове школе очекујемо да нам помогне да изразимо своје таленте и да нам пружи могућност да проширимо своје знање, а остало је на нама. Страх од непознатог, прерастао је у одушевљење. Већина је дошла упркос причама да је јако тешко и да нећемо издржати до краја. Ипак, професори су нас својим односом према раду и стрпљењем разуверили и подстакли да истрајемо у својим намерама. Стрепња од новог почетка је нестала, а ми сада уживамо у међусобном дружењу и нашој дивној учионици.

Ми смо трећа генерација, било их је пре нас, биће их и после нас, али се ипак осећамо тако посебно. Зближила су нас слична интересовања. Сви смо слични, а опет тако различити, а наше заједничко учење прераста у једно дивно пријатељство. Сигуран сам да ће поједини другари дати све од себе да наша генерација остави печат у овој школи. А ја толико тога желим! Надам се, да ћу стићи до неког престижног универзитета, а ви ми помозите да у томе и успем.

Давид Рао VII_1

Засијајмо заједно у Ноћи!

Манифестација *Ноћ истраживача* одржава се у оквиру *Марија Склодовска Кири* програма под покровитељством Европске комисије. Ове године слави свој десети рођендан баш у међународној години светлости. Од 2010. године посећује и градове Србије који су само један део у односу на 320 градова Европе.

У петак, 25. септембра ова манифестација одржана је у ђачком клубу *Гимназијалац*. Наши гости биле су екипе: Институт за молекуларну генетику и генетичко инжењерство (ИМГГИ), Факултет за физичку хемију (ФФХ) Универзитета у Београду и Институт за биолошка истраживања *Синиша Станковић* (ИБИСС). У 12:00 часова манифестација је званично почела. Пет различитих група приказало је девет експеримената и презентација.

1. Цитологија и хистологија: На делу намењеном за цитологију и хистологију заинтересовани ученици могли су да виде моделе ћелија урађене од желатина и бомбона затим дрвени модел ћелијске мембране, и то све у циљу креативног начина учења. Такође, могли су се видети разни микроскопски прикази и одгледати кратки филмови на ову тему.
2. Неуробиологија: Група за неуробиологију држала је предавања о свом дотадашњем раду и истраживањима. Такође, одржано је предавање о специфичности рада мозга пацова које је група повела са собом ради лакшег објашњења. Стога, људска врста није била једина присутна у нашој школи приликом ове манифстације.
3. Физиологија биљака: Главна тема ове групе је заправо питање „Да ли верујете да биљке комуницирају између себе?“, а они су покушали да на ово питање дају што више одговора. Говорили су о начинима које су биљке током еволуције развиле како би се браниле од разних опасности, о лековитим дејствима биљака, као и о препаратима који се праве од њих (уља, чајеви, лекови, мелеми).
4. Генетика: Чланови ове групе су својим истраживањима привукли највећу пажњу. Ђаци су радо учествовали и за узврат добили веома чудноват поклон „ДНК за понети“, а поред тога слушали су предавање о хромозомима и наслеђивању.
5. Физичка хемија: Група са Факултета за физичку хемију је припремила четири експеримента: Теслин трансформатор, спектроскоп и његова примена, принцип рада сијалица, мерење напона људског тела.

Организатори су се максимално потрудили да на што интересантнији и креативнији начин прикажу неке делове свог дотадашњег рада и истраживања. Све ово било је у циљу да се што више привуче пажња младих људи и да се можда неки од њих на овај начин определе за своје будуће занимање.

Представници Института за биолошка истраживања *Синиша Станковић* позвали су нас да једном приликом будемо њихови гости, и да на тај начин сви заинтересовани ученици могу да виде у каквим условима се одвијају сва истраживања и како све то функционише. Искрено се надамо да ће до те сарадње и доћи.

Настасија Димитријевић III_7 и Андреа Лескур II_2

Стручно усавршавање професора у Француској

Француска је земља коју многи сматрају најлешом и најпривлачнијом земљом света, али ретко ко добије шансу да осети дух ове земље и да види неке од многобројних културно-историјских споменика који се налазе на територији Француске. Уз помоћ *Француског културног центра*, који већ четврту годину успешно сарађује са Ваљевском гимназијом, професори наше школе имају могућност да посете различите француске градове попут Вишија, Монпељеа и Безансона... Француски културни центар сарађује с нашом школом и у програму билингвалног одељења. Трећа генерација ученика Ваљевске гимназије уписала се у ово одељење ове године. Сваке године се уводе нови предмети које млади гимназијалци уче на француском, односно немачком језику.

Професор физичког васпитања Драган Ђурђевић Француску је посетио у јулу ове године, а затим су, у августу, професорка географије Бојана Којић и професор филозофије Александар Веселиновић имали јединствену прилику да посете Безансон, град који лежи на реци Ду. Циљ посете је било стручно усавршавање француског језика за потребе билингвалног одељења. На почетку разговора, професори су истакли да их је љубав према овом језику навела да нађу времена и да се посвете његовом учењу. У Француској су боравили две недеље, похађајући курс у међународно признатој школи ЦЛА.

Часови су трајали и по седам сати, што професорима није представљало напор. Чак сматрају да су две недеље релативно кратак период за неко веће напредовање у учењу језика. Професори су упознали и људе са других подручја, који се по многим карактеристикама разликују од нас. Упознали су људе из Азије, посебно из Кине и Јапана, Африке, Европе и Америке.

Слободно време, које им је било на располагању после вишечасовних предавања, користили су за шетње, обиласке музеја, биоскопа и позоришта, као и за упознавање са културним и историјски вредностима које Безансон нуди. Сам по себи град Безансон, очувао је своје културно наслеђе са назнакама модерног доба. Окружен бројним и уређеним парковима, сређеним улицама, пријатним становништвом, овај град је оставио изузетно јак утисак на професоре наше школе. Професори се надају да ће својим искуством и примером утицати на садашње, а и будуће ђаке Ваљевске гимназије. Такође им је жао што ученици билингвалног одељења немају више прилика да посете различите градове и да учествују у курсевима за додатно побољшање језика који уче.

Професори Бојана и Александар ни сада не запостављају француски језик и непрестано раде на његовом усавршавању. Изразили су жељу да бар још једанпут посете Француску. Спремност професора да и даље негују и надограђују француски језик осликава чињеница да сваке недеље са професорима који предају језике у Ваљевској гимназији сат и по времена искористе за усавршавање.

Кристина Јевтић и Милица Филиповић II$_6$

У новом старом граду

Дрезден, град престоница данашње Саксоније, једне од највећих немачких савезних држава, али и престоница некадашње Саксонске кнежевине. Познат је и као уточиште Мартина Лутера за време његовог прогона и искључења из римокатоличке цркве. Град културе и архитектуре, град који је за време Другог светског рата био срушен до темеља и који сада поново сија у свом пуном некадашњем светлу, био је локација тронедељног боравка нама, који смо тамо били на језичком усавршавању. Ми смо окусили, а ви нам верујте да је то једно од најлепших искустава наших живота.

Од доласка на аеродром, још неосванулог дана 5. јула сваки тренутак био је прожет незаборавним и јаким емоцијама које су обележиле наредне три недеље и украсиле их горе наведеним епитетима. По доласку у Берлин, сачекали су нас службеници *Гете-института* и распоредили нас на места где смо морали да сачекамо да остали учесници курса из још девет земаља света пристигну. У Дрездену смо дочекани са изразима највеће радости од стране нашег тима. Моменталну бригу о нама преузео је руководилац курса Ирман Кучковић и дочекао нас обративши нам се најтоплијим речима и обећавши нам незабораван провод у предстојећем периоду. Све је било како се само пожелети може, Немачка, стари град, топло вече... Упознавање великог броја људи из различитих земаља чинило је тај први дан још упечатљивијим. Као и сви, тако ни ми у почетку нисмо били презадовољни чињеницом да ипак имамо и неке обавезе на том предивном месту. Али већ следећег јутра тимови наших васпитача и наставника разуверили су та наша неславна очекивања и убедили нас да у ствари то није толико страшно као што звучи.

Да, први дан су нас тестирали да би нас поделили у групе и коначно сутрадан кренули да нас спремају за полагање испита за сертификате *Гете--института*. Све је могло да почне. Дани су пролазили, испит се приближавао, а наша знања расла, што је и здраворазумски, с обзиром на то да смо тамо били приморани да говоримо, не само школски, књишки, већ и свакодневни немачки језик потребан за сналажење у апсолутно свакој ситуацији током целога дана. Док смо трепнули, већ је прошло седам дана и дошло је време да правимо своју прву екскурзију. Пошавши раном зором у Лајпциг, одредиште наше екскурзије, успут смо посетили још пар знаменитих места. По доласку у град који је те године славио први миленијум постојања, дочекани радосном атмосфером, која махом краси улице и тргове свих већих градова, са пуно музичара и плесача, најмаркантнији остао је хор који је целим градом ишао пленећи пролазнике, како туристе, тако и грађане својом музиком. Та музика идеално се уклапала у амбијент старог универзитетског града, града музике и града Јохана Себастијана Баха. Организатори су се потрудили да нам не остану дужни ни за основна знања о историји и географији града, па су нас тако одвели у импресивни музеј ДДР-а, где смо на један интерактиван начин могли да упознамо и испратимо цео пут те државе од њеног настанка, све до уједињења са БРД-ом. Звуци, слике и остали оригинални експонати из тог времена верно су сведочили о духу првобитном духу задовољства и благостања, а затим неприметно и полако прелазећи у друго расположење тадашњег друштва, и о духу буне и помахнитале жарке жеље за уједињењем. Нисмо могли остати хладнокрвни пред сведочењем о ослобођењу једног

народа. Лајпциг и све његове знаменитости нису остале непримећене захваљујући једној корисној, нимало лакој, али забавној активности која је била уприличена за нас. Ради се о градском релију, чија је сврха да нас натера да сами упознамо град у коме се налазимо, тражећи детаљно описане знаменитости. Након тога, уживање је употпуњено слободни временом које смо добили за самостални обилазак.

По повратку, након једног дана одмора, наставили смо интензивне припреме за испит који је био „пред вратима“. Уверили смо се у то, да време у послу брже пролази и дошао је тај фамозни дан испита када смо уз мало треме, мора се признати, јер људски је плашити се, обавили и тај део посла. Најзад, када је испит прошао, то је значило да је до дугоочекиване екскурзије у Берлин остало још само три дана. То је еуфорију подигло на врхунац, а време учинило још бржим. Али ни та три дана нису била незапамћена. Један од њих провели смо на екскурзији у Бауцену, малом граду лужичко-српске културе, упознајући тековине културе малог народа, настале на подручју Немачке. Одмах затим, омогућено нам је и да упознамо немачко село и тамошњи вид викенд-забаве. Елба, бисер источне Немачке, дубока, бистра, зелена река, својим малим и брзим таласима није представљала изазов за пароброде који су путовали од Дрездена према Прагу. Али за мале кануе, којима су управљали учесници нашег кампа, итекако је била изазовна и као да нас је позивала да се низ њу спустимо. Тако смо, седавши у чамац, додуше мало неспретно у почетку, сударивши се са стубом моста, што нам се тада чинило страшно, а после смо се томе смејали, кренули у освајање воде која нас је убрзано попут планинског поточића носила према Дрездену.

Освануло је и то јутро. Заправо није ни освануло, али ми смо ипак кренули за Берлин. По доласку тамо имали смо брз обилазак великог броја знаменитости престонице Немачке. Било је то заиста невероватно прелепо време за све љубитеље немачке културе, државе и народа. Импресионирани смо остали лепотама тог града. За време које смо добили као слободно, постарали смо се да нам овај град не остане дужан curry-wurst-а и да још пар његових знаменитости не остану непогледане. То време смо искористили и за прављење великог броја фотографија и дивну забаву.

Када смо се вратили, то је већ значило сам крај курса. Наставили смо необавезно да идемо у школу, жељно ишчекујући резултате испита, и поприлично неопажено прошло је још тих пет дана проведених у Мајсену. И, коначно је дошло то последње вече. Уз добру забаву, доста суза и занимљив програм провели смо последњу журку овог кампа у простору *Гете-института* у Дрездену. Тада смо уз велику радост сазнали и позитивне резултате испита, што је заокружило ово целокупно путовање у једну, све у свему, предивну целину. Сутрадан, пошто смо остали последњи, јер нам је лет био увече, дан је био пун туге, суза и сећања на тренутке који су за нама. Уз помешану срећу и тугу, сабирајући лепе утиске вратили смо се кућама, спремни на поновно враћање у сувопарну свакодневницу коју домовина доноси. Али, ваљда, да је дуже трајало, не би било толико лепо, јер бисмо се и на то навикли. Сада закључујемо да ипак оно што је лепо, не треба предуго да траје, управо да би задржало тај свој епитет.

Матеја Манојловић III_5

Ах, тај Берлин!

Наша школа је повезана са многим институцијама које су у вези са образовањем. Ученици имају много прилика да се покажу у великом броју области, али и да освоје бројне награде. Никада нисам ни помислила да ћу управо ја добити прилику да отпутујем у другу државу захваљујући писању текста који је у вези са мојим личним интересовањима.

Након неуспелог покушаја да похађам школу у Штутгарту на годину дана, наставила сам да конкуришем за многе друге стипендије које би ми омогућиле да упознам нову културу и да стекнем нове пријатеље. Професорка немачког језика Катарина Живковић нам је рекла да постоји могућност да посетимо Берлин на пет дана ако напишемо кратак текст о нама и стварима које волимо. Јако сам се заинтересовала за ту понуду и после пар дана послала сам коначну верзију. Након три месеца, у септембру, сазнала сам да смо мој друг из одељења Коста и ја добили стипендију.

Коначно је дошао и дан поласка. Нестрпљиво сам чекала да упознам још двоје ученика из Србије. На аеродрому смо се састали и одмах смо се спријатељили јер смо сви имали слична интересовања. Непуна два сата вожње авионом је прошло веома брзо. На аеродрому у Берлину нас је сачекао господин Јакоб, представник *Гете--института*. Са њим смо наставили наш пут у хотел. Хотел није био много велики, али је у њему владала пријатна атмосфера. Пошто смо се сместили, група из Србије је отишла у обилазак града који је трајао пуна четири сата. Нисмо успели много да видимо јер је Берлин веома велики и било је немогуће обићи више ствари за једно поподне. На крају дана упознали смо и остале чланове радионице и наше менторе. Сви су били заиста љубазни и одисали су позитивном енергијом. Група је бројала 30 чланова међу којима су била деца из разних земаља (Литваније, Естоније, Мађарске, Пољске, Чешке, Србије и Летоније).

Други дан нам је започео радно. Свако јутро требало је да будемо у 9 часова у вили у којој смо имали радионице. На почетку смо играли игру бољег упознавања. Наравно, било је и оних који су слабије и оних који су перфектно знали немачки, али смо се споразумевали веома добро. Игре су нас опуштале и ослобађале треме. Први радни дан провели смо слушајући предавања која су била веома креативна и осмишљена са намером да учимо кроз игру. Поподне смо направили паузу за ручак у оближњем ресторану, али одмах након тога свако би се вратио свом задатку. Схватили смо да је главни циљ ове радионице био да нас припреми и обучи како да пишемо за онлајн сајт и како да блогујемо текстове које морамо писати убудуће. У радионици смо остали још мало, па смо после успешног дана отишли на изложбу фотографија. Умор нас је савладао, те смо након доласка у хотел одмах отишли у своје собе.

По мом мишљењу, најинтересантнији дан је био трећи. Тада смо се већ сви довољно добро познавали па смо сарађивали као тим. Били смо подељени у групе у којима смо правили гифове од наших слика и радили смо на техничком делу писања за сајт. Овога пута започели смо, подељени у групе, сопствени пројекат. Било је шест група и свака је имала за задатак да уради интервју са датом особом или особама. По мом мишљењу, моја група је имала најзанимљивију особу, познату румунску реперку. Нажалост, она није имала довољно времена да се састане са нама па смо морали телефоном да обавимо интервју. Пошто смо били јако уморни, наши ментори Ева и Каролина су

смислиле игру у којој смо морали да тражимо одговоре на задата питања, али изван хотела. Игра се звала *Рели* и заиста нам је помогла да се боље оријентишемо у делу града у ком смо били. Након завршетка предали смо папире и отишли на спавање.

Четврти дан провели смо напорно, сређујући своје чланке. Охрабривали смо и помагали једни другима колико смо могли. Уместо одласка у хотел, посетили смо импровизовано позориште у којем смо гледали занимљиву представу. Били смо заиста одушевљени и задовољни јер нам је и то био један нови вид учења.

Последњи дан је у нама побудио емоције и било нам је жао што ћемо морати да се растанемо. Чим смо дошли у вилу, почели смо да радимо како бисмо завршили на време и након неколико сати наши радови су били успешно постављени на сајт. Као награду добили смо пар сати слободног времена које смо искористили најбоље што смо могли. Неки су ишли у куповину, а неки су посетили знаменитости. Опроштајна журка је била генијално осмишљена као и цео пројекат. Једни другима смо писали честитке и размењивали утиске што нас је још више зближило.

Ово путовање је једно незаборавно искуство. Упознала сам нове људе и видела како они живе, упознала нову културу и проширила своје видике. Надам се да ћу имати још прилика као што је била ова. Заиста сам доста научила кроз игру и дружење. Препоручујем свима који би желели да унапреде своја знања из било које области да не одустају и буду упорни јер ће увек имати прилику да се покажу и унапреде своје знање.

Невена Вићић II_5

Има ли живота у свемиру?

У склопу серије предавања, која имају за циљ да приближе науку младима, пред препуном свечаном салом Ваљевске гимназије, Никола Божић из Истраживачке станице Петница, бивши ученик Ваљевске гимназије, покушао је да одговори на питање, које је свако поставио себи у неком тренутку свог живота. Има ли живота у свемиру? Ово предавање изазвало је велико интересовање, како ученика, тако и осталих Ваљеваца, па се у свечаној сали тражило место више.

У светлу нових открића трагова текуће воде на Марсу и залеђене воде на Плутону дискутовано је о томе колико је могуће да је некада ван Земље постојао живот и да ли је то и данас могуће.

Предавање је потрајало до дубоко у ноћ, пре свега због гомиле питања, која је публика постављала Николи. Дискусија је била и више него занимљива, те је сваки одговор био праћен новим питањем и тако у недоглед.

Јасно је да на нашој планети постоје организми, који могу да издрже екстремне услове животне средине. Услове који су у некој мери присутни на многим планетама, како у Сунчевом систему, тако и ван њега. Све то нас доводи до закључка да ако је природа могла да направи живот једном, зашто то не би могла и други пут, ван Земље.

Предавање је закључено опкладом у којој се предавач обавезао да, уколико се за 30 година не испостави да постоји живот ван Земље, части све присутне на овом предавању вечером.

Јован Петровић IV_2

Месец дана у покрајини Баден Виртенберг

Поносна сам што сам била једна од 10 добитника једномесечне стипендије, Удружења *Герхард* из Сомбора, који су ми омогућили одлазак у Немачку у покрајину Баден Виртенберг у периоду од 16. јуна до 18. јула 2015. године. Прва четири дана били смо смештени у Омладинском центру у Штутгарту заједно са још 30 ученика из Хрватске, Мађарске и Румуније, где смо имали прилику да обиђемо многе знаменитости главног града ове покрајине. Након четири прелепа дана туристичког разгледања града и заједничког дружења, били смо приморани да се расподелимо по породицама у различите градове по читавој покрајини, где смо провели наредне три недеље.

Сам одлазак у непознато је био јако тежак, првенствено због комуникације, јер се акценат у овој покрајини доста разликује од осталих. Ја сам те три недеље провела у Лару, граду који је 150 км удаљен од Штутгарта, где сам ишла у школу. Још пре поласка скренули су нам пажњу да се не изненадимо јер су Немци прилично „хладан“ народ, што смо и имали прилику да видимо. Гимназија у коју сам ја ишла, гимназија Шефел, налази се у центру града, њу похађа око 900 ученика, реновирана је недавно и садржи велики број кабинета опремљених новом рачунарском и техничком опремом која има за циљ да ученицима приближи практични део наставе. Ја сам ишла у десети разред, где је настава била јако занимљива, али понекад и напорна. Било је дана када смо имали једанаест часова, где је мали одмор од 10 минута између свака два часа, а велики одмор од сат времена је после шестог часа. По мом мишљењу градиво је доста једноставније од онога које ми учимо и више је базирано на практичном раду, него на теоријском. Имају такође и велики избор секција у школи за које могу да се определе.

Имала сам прилику да једанпут одем на Лихтерфест, Фестивал светлости, који се одржавао у мом граду и да потом преспавам код две другарице, које су такође биле учеснице овог стипендијског програма. Фестивали су чести у Немачкој, и у оквиру њих се одржавају концерти и велики број културних дешавања. Фестивал на коме сам ја била одржан је у великом парку у центру града, који је цео био украшен лампицама и свећама. Ту су се упоредо одржавала три концерта познатих немачких група, а у 12 сати је традиционално био ватромет који је трајао скоро пола сата. Наредни викенд сам провела у граду Карлсруе, где сам такође била на једном фестивалу само што је у склопу њега био и обилазак зоолошког врта. Имала сам прилику да одем и у Француску, јер је град у коме сам била смештена само 30 км од француске границе. Након три недеље проведене у породици, опет смо се сви окупили у Омладинском центру у Штутгарту. Последња четири дана учествовали смо у раду радионица на тему разбијања предрасуда. Учествовали смо у раду радио-станице у Штутгарту, а последњи дан смо гостовали у емисији посвећеној сумирању утисака стипендираних ученика за време једномесечног боравка у Немачкој.

Ово је заиста био један велики корак за мене, није било лако отићи у непознато и прилагодити се, али свакако незаборавно искуство које ми је помогло да побољшам језик, стекнем нова познанства и упознам културу Немачке.

Ања Радовановић III_5

Да се никад не заборави, Холокауст, да се никад не понови

Други светски рат био је први тотални рат у историји у коме је страдало много више цивила него припадника оружаних формација. Процењује се да је, од преко 50 милиона жртава у рату, чак 90% било цивилног становништва. Други светски рат је, нажалост, обогатио и речнике увођењем новог појма, који до тада није био у употреби. То је израз геноцид, што у буквалном смислу значи „убиство народа“, односно уништавање читавих етничких заједница. Како са Другим светским ратом није престала елиминација људи због припадања различитим народима, за геноцид који су спроводили нацисти од доласка на власт у Немачкој 1933. до пораза 1945. користи се израз Холокауст. Холокауст, у изворном значењу, означава жртву паљеницу која је приношена боговима код Грка и Римљана у антици.

У свечаној сали Ваљевске гимназије 23. октобра 2015. године одржан је јавни час за сећање и толеранцију, против предрасуда и расизма на тему *Да се никад не заборави, Холокауст, да се никад не понови*. Јавни час је организовало Српско-јеврејско певачко друштво из Београда. По речима председнице овог друштва и модератора програма, Марлене Веинбергер Павловић, основни циљ овог пројекта је повезивање прошлости и садашњости. „Наш циљ је причати о прошлости, о Холокаусту, извући лекције о злу које се некада десило да се оно не би поновило, али превасходно усмерити младе на борбу против предрасуда“, нагласила је Марлена Веинбергер Павловић.

За музички део програма побринули су се чланови Српско-јеврејског певачког друштва, а са социолошким аспектом овог историјског догађаја, ученике је упознао професор Драган Попадић. Професор у пензији Александар Ајзенберг, један од малобројних преживелих, са ученицима је поделио своју причу о свим страхотама тог периода, док се историјским чињеницама бавио историчар др Милан Кољанин, аутор књиге *Логор на београдском Сајмишту*. „Основни циљ нам је да се ученици упознају са неким основним чињеницама из наше прошлости и да виде да је са нама живела једна заједница која је, током Другог светског рата, углавном уништена“, рекао је др Милан Кољанин.

У оквиру овог пројекта одржано је преко 50 трибина и обухваћено 9600 ученика широм земље. Овај пројекат је јединствен у свету с обзиром на то да се овој теми приступа из четири угла, музике, историје, социјалне психологије и преживелих.

Сара Лазаревић III_2

Наше путовање у Грчку

Екскурзија коју су ученици трећег разреда месецима ишчекивали еуфорично је започела у рано јутро 26. септембра. Иако смо знали да нас чека дуг и напоран пут, нисмо одустајали од песме и непрекидног смеха којим смо одржавали будност и расположење у аутобусу.

Упутили смо се у Грчку, али срећа нас није послужила ни на нашем првом преноћишту у Паралији, јер нас је дочекала киша, магла и сивило. Нисмо били разочарани, као да смо знали да ће већ следеће сунчано јутро бити као створено за обилазак величанствених Метеора. Након посете радионици за израду икона, слободно време у манастирима Метеора искористили смо на најбољи могући начин, правећи фотографије које су остале једини визуелни сведоци нашег тамошњег боравка. Вишесатно путовање, уморне нас је увело у главни и најлепши град Грчке, Атину. Уживали смо вечеравши на врху хотела, па тако сити сместили смо се у своје собе и одмарали уз размењивање утисака протеклог дана. Ујутру су нас водичи увели у причу о нашем наредном циљу, једном од најпознатијих и за нас најинтересантнијих грађевина, Акропољу. Највећи утисак на нас је оставио поглед који се пружа са висина самог Акропоља и сви смо се трудили да створимо и забележимо што више успомена. Затим смо се осврнули на давна времена, изглед и остатке некадашње Атине који су се простирали испод музеја Акропоља. Наредни дани су протицали истим, убрзаним темпом и све лепшим призорима који остављају без даха. Делфи, Микена, Епидаурус и мноштво музеја приказују моћ религије, уметности и људи да одушеве и изазову дивљење у нашим очима. Наравно, за оне који воле да се проводе, дискотека у Делфима употпунила је последње, појединцима најлепше вече. Иако уморни и неиспавани, трудили смо се да испратимо и не пропустимо последњи дан и обилазак Термопила и Српског гробља у Солуну где смо били под утиском историје, жртве и поштовања према страдалим војницима. Између осталог, ових седам дана обележиле су приче и досетке наших водича, Васе и Милана, које смо посебно заволели.

Бацамо последњи поглед на древне градове и споменике једне моћне државе, говоримо јој збогом, надајући се да ћемо кроз слике сваки пут моћи да проживимо све тренутке и опет осетимо ону исту драж и емоцију која нас је пратила током овог незаборавног путовања.

Ана Јаковљевић и Кристина Вулетић III_4

Вратио бих се у Италију

Ученици четвртог разреда Ваљевске гимназије ове јесени посетили су Италију.

Првог дана екскурзије посетили смо Фиренцу, главни град покрајине Тоскана. Град лежи на реци Арно и најпознатији је по својој средњовековној историји, у време када је била средиште трговине и финансија и један од најбогатијих градова Европе, а нарочито као колевка ренесансе, о чему сведоче и бројни градски споменици. Када смо питали ученике у који град

би се најрадије вратили, масовно су одговарали да се ради баш о овом граду кога називају „италијанска Атина“. Као разлог томе навели су своје утиске: „Вратила бих се у Фиренцу због моста *Ponte Vecchio.* Град ме је позитивно изненадио посебно лепотом трга *Santa Maria Novella,* све одише хуманизмом и ренесансом! Трговачка улица, атмосфера, а тек сладолед! Најукуснији!“ „Од свих места овде је најлепше спојен дух старог и савременог доба. Има душу и топлину која очара свакога ко крочи у њега.“ „Жао ми је што нисмо стигли да посетимо галерију Uffizi и свакако бих волела да се вратим и обиђем је, такође, панорама изнад Фиренце је нешто што не би требало пропустити.“

Други и трећи дан протекли су у обиласку „вечног града“, главног у покрајини Лацио, Рима и најмање државе на свету - Ватикана. Многи ученици сложили су се да је за обилазак овог града било премало времена и да је сваки минут проведен у њему био очаравајући, а замислите онда колико још одушевљења бисмо пропустили када се не бисмо вратили поново у њега. „Волела бих да се вратим у Рим, да пробам још једном онај еспресо са Piazza Navona, да се изнова дивим моћном и блиставом Колосеуму, да пробам сладолед испред зидина Ватикана и можда уберем понеки цвет са Шпанских степеница, јер ме и после највише времена проведеног у њему маме улице које сам заобишла у недостатку истог.“ Град је јединствен, пун културе, моде и место за свакога, а најпре за љубитеље историје. Ученицима није само лепота града привукла пажњу, незаобилазни су били и погледи уперени према лепоти мештана, али и туриста. На питање зашто би се вратили у Рим, било је и одговора попут: „Да бих видео богињу од девојчице из Шпаније.“

Четвртог дана стигли смо у Болоњу, величанствени средњовековни град са ренесансним палатама. Центар града чине два идентична трга, Мађоре и Нетуно. Црвенкасте грађевине и левичарска репутација су Болоњи донели надимак *La Rossa (црвена).* Због своје богате кухиње добила је надимак *La Grassa (дебела)*, док је због наклоности према културној и образованој сфери, названа *La Dotta (учена).* У овом граду, ученици су се стопили са студентима који му дају посебан дух. Нешто што свакако не треба пропустити јесу болоњезе.

Последњи дан оставио је на нас највише утисака. Проводећи га у Венецији имали смо прилику да упознамо главни град регије Венето. *La Serenissima,* како јој често тепају, саграђена је на 118 острва раздвојених са више од 170 канала који су спојени са више од 350 мостова. Канал Гранде, најдужи канал, уједно је и њихова најпознатија „улица“, која пресеца стари део града на два дела. „Иако је пуна туриста, Венеција одише романтиком и инспиративношћу, посебном атмосфером и јединственошћу. Шармираће вас многобројни прозори украшени цвећем, ограде тераса од кованог гвожђа и гондоле које крстаре зеленкастом водом, а највише ћете је заволети ако се изгубите у неким малим улицама где нема много туриста.“ Многи су издвојили Венецију као град у који би се прво вратили: „Без премишљања бих издвојила Венецију. Волим њену архитектуру, мостови су предивни, а тек поглед са њих! Волим старинско! Све личи на филм у којем бих радо живела, као да је време стало и она пркоси модернизацији. Желим да опет уживам на тргу Светог Марка и верујем у свакодневну чаролију возећи се каналом Гранде.“

Бојана Прерадовић IV$_5$

Семантичко-стилска анализа песме Сунце се дјевојком жени

Увод

Лирска народна књижевност, као најстарији облик књижевности који настаје још у давним временима, настала је првенствено као плод људске потребе за песмом и игром. Касније је представљала неизоставан чин при многим обичајима, обредима и пословима, а неке од лирских народних песама представљају људске погледе на, тада људима непознате, природне појаве, више силе, Месец, Сунце, виле...

Лирска народна песма *Сунце се дјевојком жени* алегоријом и персонификацијом у свом наслову може навести читаоца да помисли да је реч о каквој љубавној песми, али уколико се мало боље анализира, закључује се да је значење много дубље и да, поред јасно израженог мотива љубави и не посебно изражене границе ове песме са епском и лирском, због присуства мотива и карактеристика за обе врсте, песма припада митолошким песмама.

Композиција песме садржи све етапе у развоју радње и присутан је наративан тон, што су неке од карактеристика које ову песму пореде са епским песмама. У песми је присутан митолошки мотив који се изражава персонификацијом у наслову песме. Такође, појављују се и мотиви момка, посредством метафоре; потом изражени мотиви лепоте, љубави и младости као нераскидиво повезаних појмова. Ту су и мотиви Сунца, горе и воде који остварују битан утисак природе на читаоца. Стих је десетерац, што није карактеристика лирских песама.

Табеларни преглед анализе песме

Стилска фигура		Значење стилске фигуре
алегорија	Сунце се дјевојком жени	Пренесено значење на више стихова или на целу песму
метафора	Сунце	Момак
персонификација	Сунце се дјевојком жени;	Митолошки мотив
	„па одвуче лијепу дјевојку да је узме себи за љубовцу“; „од ње поста звијезда Даница“	
градација		Кроз целу песму
епитет (устаљени)	Лепота дјевојка	именица+именица
хипербола	„кол'ко се је ашик учинило, трипут је се сунце заиграло“	Лепота девојке

Композиција песме	
Експозиција (увод)	Девојка се обраћа Сунцу (изазива га на двобој)
Заплет	Сусрет девојке и Сунца
Кулминација- врхунац заплета	„кол'ко се је ашик учинило, трипут је се сунце заиграло“
Перипетија (преокрет)	„па одвуче лијепу дјевојку, да је узме себи за љубовцу“
Расплет	„од ње поста звијезда Даница“

Реч по реч	
На воду	На извор
Ашик учинити	Заљубити се
Љубовца	Драга, вољена
Даница	Сјај ове звезде наговештава нови дан. Реч је о планети Венери. Чести народни називи за ову планету су Вечерњача и Зорњача.

Анализа

У уводу песме, кроз обраћање девојке Сунцу, откривамо да је она самоуверена, надмена и пркосна, јер има смелости да изазове Сунце на двобој и пореди своју лепоту са Сунчевом лепотом, која представља извор светлости, топлоте и живота. Овде се поставља питање шта је девојку подстакло да му се обрати. Њена опијеност сопственом лепотом или нека друга жеља за доказивањем и поређивањем.

Заплет одликује њихов сусрет. Сунце је изашло на небу, где оно представља посебну лепоту и приказује се у пуном сјају, а девојка на извор, који представља место где њена лепота долази до изражаја. У овом делу песме поставља се проблемско питање зашто је Сунце прихватило изазов. Да ли је оно осетило лепоту девојке кроз њен глас или је њена унутрашња лепота била доминантна? Или је, ипак, потреба за вечном лепотом.

Врхунац заплета се наводи стихом:

„кол'ко се је ашик учинило,
трипут је се сунце заиграло“

и описује нам реакцију Сунца на лепоту девојке и његово расположење и јачина племенитих осећања описани су његовим покретом. Оно се трипут заиграло од радости и среће, пружило је већу и јачу топлоту када је угледало девојку и постало опчињено њом. Сунце је овде приказано као „сунашце“, о њему се говори нежно и топло. Девојачка лепота је описана непосредно, о њој се не казује директно, али се она предочава описом Сунчеве зачараности девојком. Ту је хиперболом описана девојачка лепота.

„Па одвуче лијепу дјевојку,
да је узме себи за љубовцу“

су стихови који представљају преокрет радње и надовезују се на последњи, један од главних, кључних стихова: „од ње поста звијезда Даница“.

Овде се могу запазити поетски простори у песми. Доминантно је девојчино кретање од свог дома до извора и од планинског врха ка небу.

Метафором су приказани Сунце и звезда Даница као момак и девојка на земљи.

Закључак

Долазак девојке на небо казује да су снага лепоте и осећање љубави најјачи и да њима не могу да одоле ни небеске звезде. И Сунце и девојка имају сјај и то их чини посебним.

Чињеница да се девојка претворила у звезду Даницу говори нам да је права (истинска) лепота неуништива и да не нестаје. То је једна од идеја ове песме. Та лепота, од које је настала звезда Даница, стално сија и њен одлазак на небо, у вечност, један је од показатеља, док је девојачка лепота на земљи кратковечна. Још једна од идеја ове песме наводи нас на закључак да човек стално трага и да је стално присутна човекова жудња (тежња) ка лепоти.

Лингвистичка секција

Учење је главна сврха нашег живота

Литерарна секција и Клуб читалаца Ваљевске гимназије разним активностима помажу Матичној библиотеци да Ваљево задржи епитет путописне престонице идући трагом Љубе Ненадовића који је говорио да је путовање највећа и најлепша школа. То је потврдила и трибина *Свет на длану*, 20. новембра 2015. године, разговор о путовању и књизи са Виктором Лазићем, писцем, адвокатом, преводиоцем, туристичким водичем, оснивачем Музеја књиге и путовања, ренесансном личношћу.

Уверио нас је Виктор Лазић да истинске авантуре постоје у животу, да ведар човеков дух сваки простор може учинити топлим и пријатељским. Има само тридесет година, а неизмерно богато животно искуство стечено при посети више од осамдесет земаља. Уз фотографије са разних путовања текла је охрабрујућа прича усмерена ка мисли да је учење главна сврха нашег живота. Нисмо ни слитили какве узбудљиве приче крије лада нива BG 832 622. Чули смо да се најлепше ствари у животу никада не планирају. Управо такав био је дан проведен са њим. Научили смо да се у путовање ваља упустити чиста и отворена срца, храбро, без предрасуда. Свака храброст је врло брзо награђена. Путовања су велика авантура, читање је разговор у тишини са самим собом, а писање пружање срца на длану свим људима који то желе. Путовања помажу да се срце у потпуности отвори, ум ослободи и да се чиста погледа закорачи у пределе Судана, Монголије, Бангладеша, Русије и многе друге, али и да се схвати ако себе не нађете код куће, нећете се нигде пронаћи.

Овај светски путник провео је девет година далеко од свог дома, породице и свега знаног. У друштву лутке Милеве пропутовао је пределе о којима смо само у бајкама читали. Упознао је праве пирате, стекао статус одбеглог младожење, тамновао и у затвору проналазио добре људе, у Осетији видео најлепше цркве, у Судану је схватио да ако постоји рај, онда су у том рају Суданци супер-сила. Са осамнаест година био на Тајланду, због Црњанског ишао на Суматру, за пет месеци научио 500 речи арапског. ...У Русији су му пружали своје срце само зато што је Србин. У Сибиру му је бака као путнику намернику дала највеће добро које је имала у дому – грумен злата. У све земље са собом води Србију. Циљ његовог животног пројекта је знање, прикупљање књига из целог света.

Слушајући Виктора откривали смо нову планету, схватили смо да је величина у једноставности и скромности. Буктао је свечаном салом дух оптимизма. Ученици су одушевљено прилазили и говорили да је ово било најбоље предавање које су чули у досадашњем школовању. Захвални смо Виктору што је у нашу библиотеку донео више од 400 књига. Данашњим сусретом Виктор Лазић је учинио да Ваљевска гимназија буде део путописне енциклопедије. Захвалили смо му се што земљи и свету указује на траг доброте и пријатељства, што је у служби књиге, човека и човечности и Музеју књиге донирали смо нека наша школска издања. Желимо му успех на конкурсу Матичне библиотеке за Награду *Љубомир Ненадовић* која је установљена 2014. године за најбољу уметничку путописну књигу на српском језику. Навијамо за књигу Виктора Лазића *На вратима истока.*

Ана Јеринић IV_6, Ђурђина Марић IV_4

Новине у Ђачком парламенту

Ђачки парламент Ваљевске гимназије је нестраначка и невладина организација ученика Ваљевске гимназије чији су превасходни задаци развијање демократских односа, остваривање и заштита права ученика и развијање сарадње са сличним организацијама у нашој земљи и у иностранству. Ђачки парламент броји 60 чланова (по два ученика сваког одељења). Председник Ђачког парламента је Александра Миловановић IV_6, потпредседник је Јован Петровић IV_2, а секретар Јелисавета Аџић IV_6. Ђачки парламент је за ову школску годину планирао низ занимљивих догађаја који ће се организовати у оквиру новооформљених клубова, а клубови су следећи:

1. Клуб љубитеља науке, чији је председник Јован Петровић IV_2
2. Клуб љубитеља природе (еколошки клуб), председник је Дуња Павловић III_5
3. Клуб љубитеља путовања, председник је Кристина Вулетић III_4
4. Клуб волонтера, председник клуба је Александра Миловановић IV_6
5. Клуб читалаца, председници су Маријана Урошевић IV_6 и Ђурђина Марић IV_4
6. Спортски клуб, председник је Огњен Пантић IV_2
7. Предузетнички клуб, чији је председник Ђорђе Марковић IV_3
8. Клуб истраживача, председник је Матеја Манојловић III_5
9. Клуб љубитеља уметности (КЉУБ), чији је председник Вељко Николић IV_3

Ми вас овом приликом позивамо да се прикључите једном или више клубова који су по вашем укусу и у складу са вашим интересовањима, како бисмо могли заједно да учинимо нешто добро за себе, своју школу и своју околину.

Још једна активност коју је Ђачки парламент планирао за ову школску годину је акција *Уђи у туђе ципеле*. Циљ ове акције је упознавање ученика и професора са различитим позицијама у школи и узајамно разумевање и поштовање. За април је, поводом *Дана планете Земље*, планирана акција чишћења града. У плану Ђачког парламента је и да поново уведе музику у *Кавезу*, јер ми ученици најбоље знамо колико би нам музика значила на нашим малим и великим одморима. Такође, Парламент ће наставити успешну сарадњу са *Унијом средњошколаца Србије*, као и са осталим школама у граду, али и широм Србије. Планиране су и размене ученика.

Позивамо вас да, уколико их имате, износите своје предлоге шта би се могло занимљиво дешавати у школи, а чланове Ђачког парламента позивамо да редовно долазе на састанке и да се, ако то и даље нису урадили, прикључе Фејсбук групи Ђачког парламента.
www.facebook.com/groups/1588322381438283/

Ђачки парламент

Спортски дан

У четвртак 3. септембра 2015. године, у СРЦ *Петница*, успешно је протекао још један Спортски дан. У 9:00 ученици су заједно са професором Александром Севићем кренули пешке ка СРЦ *Петница*. У 10:00 било је званично окупљање на базену.

Као и сваке године, наши ученици су се такмичили у различитим спортским активностима. Прво место на такмичењу у пливању, освојио је Лука Глигоријевић, ученик IV_5, друго место Филип Пуце II_7 и треће место Стефан Филиповић VIII_1. У женској категорији, прво место заузела је Наташа Драгојловић, ученица II_4, друго место Божица Андрић II_3 и треће место Соња Лазић II_3. Такмичење је испраћено громогласним аплаузима и навијањем са трибина. Поред вештих пливача, има и оних који су свој таленат показали на терену за одбојку. Као најбоља екипа ове године показала се екипа *Гим-Ва*, чији су чланови били: Филип Јеремић I_2,Тамара Бељић II_6, Марија Живковић II_6 и Вања Петрић II_3. Друго место освојила је екипа IV_2 и IV_7, чији су чланови били: Биљана Перић IV_7, Кристина Спасеновић IV_7, Огњен Пантић IV_2, Александар Андрић IV_2. Треће место освојила је екипа IV_3 и IV_5 чији су чланови били: Петар Марјановић IV_5, Дуња Жујовић IV_5, Костантин Јовановић IV_3 и Милица Обрадиновић IV_3. Своју спретност, ученици су могли да покажу и на терену за баскет. Најбоља екипа била је екипа IV_5, која је освојила прво место, а момци који су овом одељењу донели победу били су: Павле Бадовинац, Никола Благојевић, Стефан Марјановић, Миодраг Топличевић.

Заједно са ученицима, овом Спортском дану су присуствовали и директор школе, као и већина професора. Ово је био прави начин за почетак још једне, надамо се успешне, школске године.

Настасија Димитријевић III_7

Светски шампион Давид Рао

Давид Рао, ученик седмог разреда обдарених за математику, освојио је прво место на Светском такмичењу у каратеу у категорији кадета, које је у новембру ове године одржано у Словенији.

Давид већ годинама тренира карате у клубу *Zanshin* код познатог карате шампиона Јована Богдановића, који је носилац црног појаса седми дан, што представља врло висок ранг у овој области спорта.

На Светско првенство ишло је четири кадета из Ваљева (три дечака и једна девојчица), а наш Давид био је најуспешнији, победивши врло успешног Италијана.
Радујемо се његовим успесима!

одељење VII_1

Природњаци препоручују

I_2
Ловац у житу, Џером Дејвид Селинџер
Први дан, Марк Леви
Ереб, Урсула Познански
Ромео и Јулија, Вилијам Шекспир

I_3
Убити птицу ругалицу, Харпер Ли
Мајстор и Маргарита, Михаило Булгаков
Велики Мон, Ален Фурније
Први последњи пољубац, Али Харис

II_2
Сачекај до поноћи, Аманда Квик
Странац, Албер Ками
И не помишљај на то, Сара Милиновски
Девојка са бисерном минђушом,Трејси Шевалије

II_3
На Дрини ћуприја, Иво Андрић
Анђели и демони, Ден Браун
После свега, Маја Станковић
Пета авенија, Кендас Бушнел

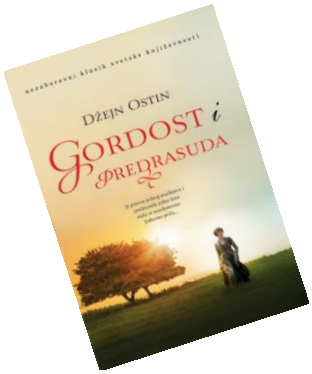

III_2
Кратка историја времена, Стивен Хокинг
Капија филозофа, Роберт Цимер
Гордост и предрасуде, Џејн Остин
Побуњени, Вероника Рат

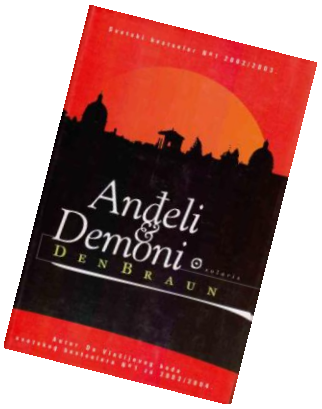

III_3
Слика Доријана Греја, Оскар Вајлд
Вероника је одлучила да умре, Пауло Коељо
Досијеи о Спелмановима, Лиса Луц
Доручак код Тифанија, Труман Капоте

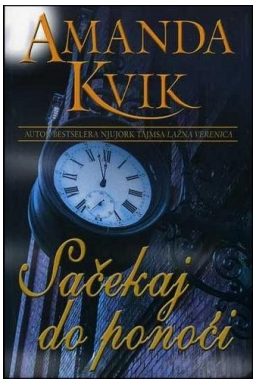

IV_2
Себични ген, Ричард Докинс
Порекло врста, Чарлс Дарвин
Тако је говорио Заратустра, Фридрих Ниче
Уликс, Џејмс Џојс

IV_3
Жена, Чарлс Буковски
Читач, Бернхард Шлинк
Блудни син, Чарлс Буковски
Сто година самоће, Габријел Г. Маркес

Чуло се на часу...

Ученик на крају године хоће да поправи оцену.
Ученик: Професоре, могу ли да поправим оцену?
Професор: Касно Јанко на Косово стиже!

Професор: Ко није ту?
Ученик: Хмм, један, два , три...
Професор: Девојко, не бројиш јариће, то су деца, сама ће да се јаве!

Ученик изводи сложену формулу. Одједном заблокира. Стоји и гледа у професора...
Ученик: Је ли овде, професоре?
Професор: Јок, на таван, момак!

Професор: Ти код мене имаш бетон!
Ученик: Ух, професоре, није баш чист бетон?
Професор: Ако хоћеш да ти преведем на српски, то ти је армирани бетон!

Професор: Хоћеш ли да одговараш или не?
Ученик: Хоћу, наравно.
Професор: Ајде, излази напоље!

Ученица користи дигитрон са звуком...
Професор: Ко то има дигитрон са музиком?

Професор: Он је имао жену Јуцу. Она је њему била...
Ученик: Жена!
Професор: Ја ћу ово схватити као вређање моје интелигенције!

Професор: Како се беше зове она риба што се суши?
Ученик: Суши!

Професор: У ком граду се додељује филмска награда *Златна палма*?
Ученик ко из топа: У Јагодини!
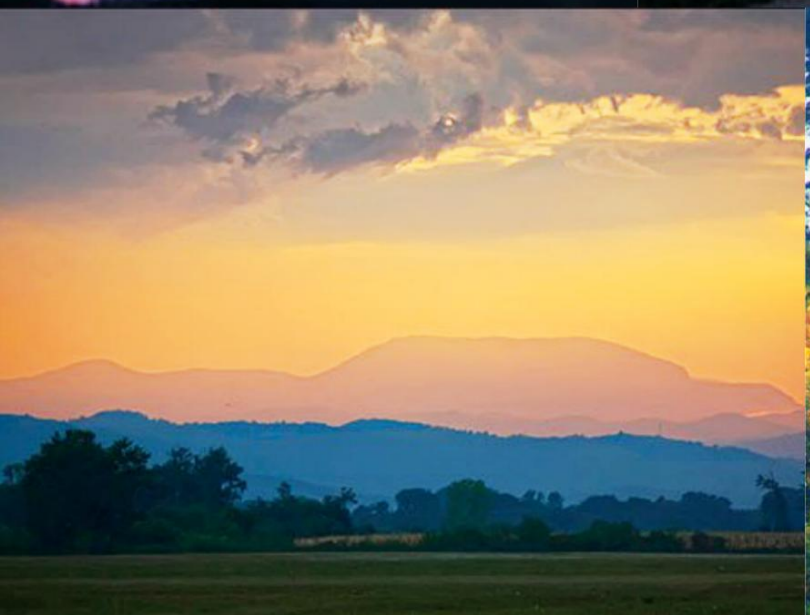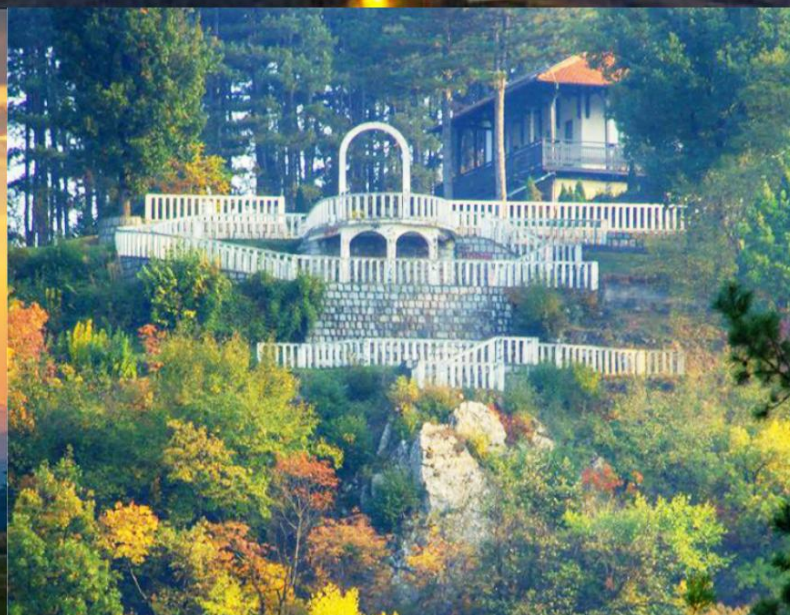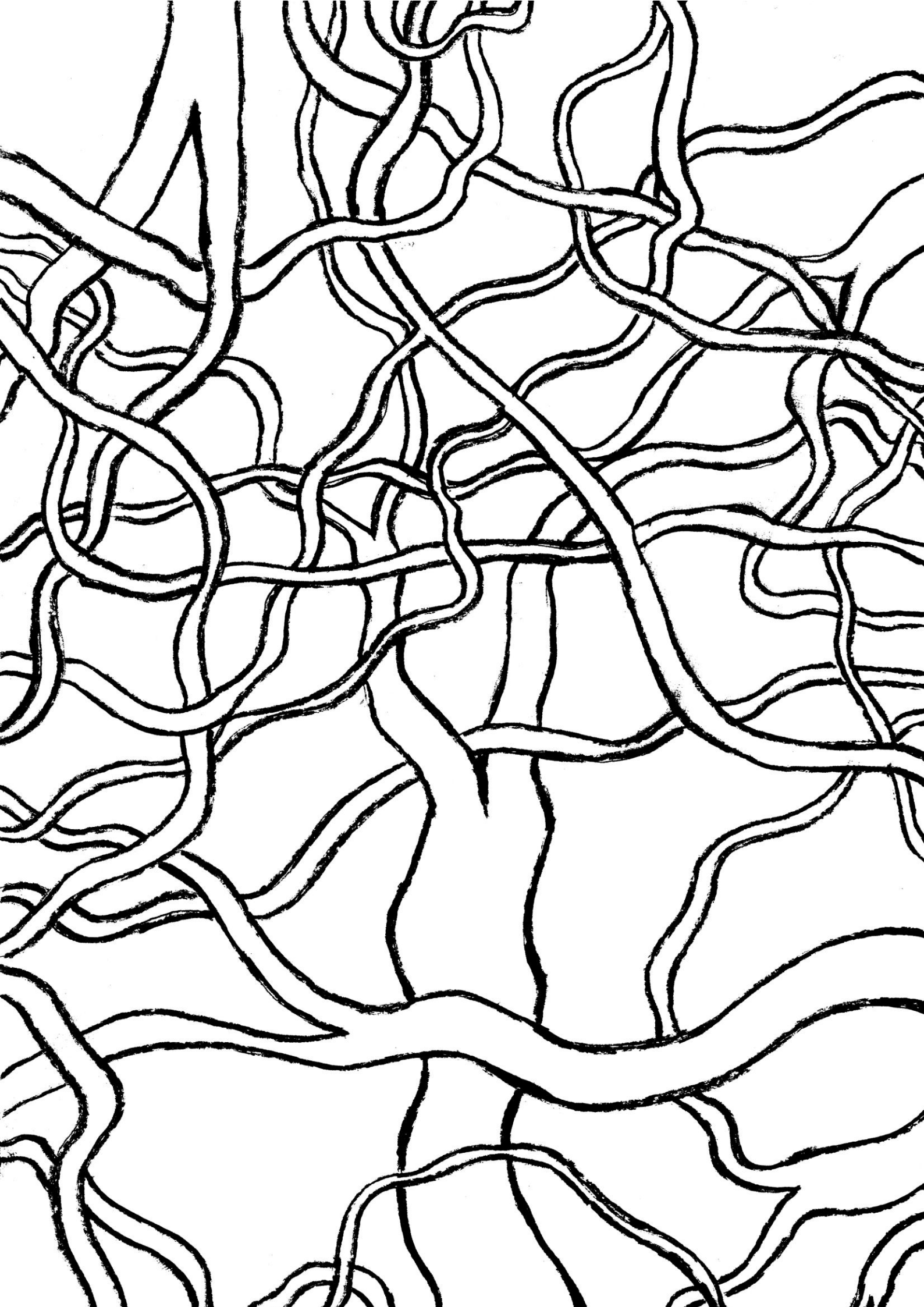
Главни уредник: Бојана Прерадовић, IV_5
Главни и одговорни уредник: Данијела Голубовић, професор
Технички уредник: Марија Чулић II_2
Редакција: новинарска секција и Круна Глушац, професор
Коректура: Лука Николић IV_3, филолошко одељење II_4 и Биљана Ерчић, професор
Насловна страна: Јован Петровић IV_2, Вељко Николић IV_3 и Неда Ликнић IV_7 на основу фотографија Нине Катић II_6 и фото секције